

Jaarverslag

2022

**GGD Zuid Limburg:
gezond en in beweging**

Inhoud

.....
Jaaroverzicht 2021

.....
Concern

.....
Programma GGD

.....
Jeugdgezondheidszorg

.....
Acute zorg

.....
Veilig thuis

Jaaroverzicht 2022

Welkom!

Fijn dat u belangstelling toont in de werkzaamheden die de GGD Zuid Limburg (GGD) in 2022 heeft uitgevoerd.

Informatie over de GGD als organisatie leest u bij Concern. Een overzicht van onze diensten vindt u bij de vier programma's: GGD (o.a. de wettelijke taken), Jeugdgezondheidszorg, Acute Zorg en Veilig Thuis. Een overzicht van de werkzaamheden die de GGD in het kader van de coronapandemie heeft verricht leest u bij het programma GGD, onder Covid-19. Laat ons weten wat u van dit jaarverslag vindt en laat uw compliment of suggestie achter. Veel leesplezier.

Gezondheid is ons kostbaarste goed

“Ik ben er bijzonder trots op om bestuursvoorzitter te zijn van GGD Zuid Limburg, omdat de organisatie een enorme impact heeft op de samenleving. Gezondheid is tenslotte ons kostbaarste goed. Als gevolg van de coronapandemie – waar we begin 2022 ook nog druk mee waren – heeft de maatschappij meer inzicht gekregen in de rol en de toegevoegde waarde van GGD Zuid Limburg.

Dit zorgde voor trots en energie binnen de organisatie maar benadrukte ook de urgentie van de GGD-opgave. Die urgentie blijkt ook uit de landelijke toekomstplannen die op stapel staan. Ontwikkelingen zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) leggen meer dan ooit de focus op het belang van preventie en bieden volop kansen om de gezondheid in Zuid-Limburg te verbeteren.

Die kansen willen we optimaal benutten, want de gezondheidsachterstand is hier veel groter dan in vele andere Nederlandse gebieden.

De GGD heeft altijd geanticipeerd op ontwikkelingen in de maatschappij. Dit vraagt om vernieuwingsdrang, en die is zeker aanwezig. De wil en moed van GGD Zuid Limburg om te veranderen is wat mij betreft een groot compliment waard. Denk bijvoorbeeld aan medewerkers die in tijden van de coronacrisis als vanzelfsprekend doen wat nodig is en tijdelijk andere taken oppakken of erbij nemen.

Maar ook het feit dat de organisatie continue kritisch naar de eigen dienstverlening kijkt en actief de samenwerking opzoekt met partners in het belang van de regio. Neem de fusie van de Limburgse ambulancediensten. Per 1 januari 2023 zijn AmbulanceZorg Limburg-Noord en Acute Zorg GGD Zuid-Limburg samen verdergegaan onder de naam Ambulancezorg Limburg. In 2022 is achter de schermen ontzettend veel werk gestoken in zowel de organisatorische ontvlechting van de ambulancezorg uit de GGD, als in het bij elkaar brengen van collega's uit twee verschillende organisaties. Met als resultaat een soepel fusieproces en een solide en toekomstbestendige ambulancezorg waar iedere burger van profiteert!

Ook nieuw in 2022 was de verjonging van het GGD-bestuur. Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen stond een nieuwe generatie portefeuillehouders Volksgezondheid op, een waardevolle aanvulling voor het Dagelijks en Algemeen Bestuur. Vanuit hun positie als nieuwkomers bekijken zij de materie vanuit een verfrissende blik. Zo werken we constructief en duurzaam samen aan een betere gezondheid voor de Zuid-Limburgers.

Mirjam Clermonts
bestuursvoorzitter GGD Zuid Limburg

“

GGD Zuid Limburg weet als geen ander partijen samen te brengen

“Het beleidsterrein gezondheid is een complex krachtenveld, waarin op meerdere vlakken tegelijk en vanuit verschillende organisaties gewerkt wordt aan een gezamenlijk doel. Niet alleen door gemeenten en GGD, maar vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) straks ook door en met andere zorgpartijen zoals verzekeraars, huisartsen en ziekenhuizen. Dat vraagt om een goede inrichting qua organisatie en besluitvorming. Hierin is een leidende rol weggelegd voor de GGD Zuid Limburg als spin in het web. Niet alleen vanwege de al bestaande vertegenwoordiging van de 16 gemeenten, maar ook de ongeëvenaarde jarenlange kennis en ervaring.

Tijdens de coronapandemie is dat laatste meer dan ooit bewezen. En opnieuw met Mpox. Wie zou die rol anders hebben genomen? Zo'n opdracht vraagt veel van een organisatie en ondanks de complexiteit van de dossiers slaagt de GGD Zuid Limburg er iedere keer opnieuw in om snel en doelgericht te handelen. Dat zag ik als buitenstaander al, maar sinds ik in juni plaats mocht nemen in het bestuur kan ik alles nog van veel dichterbij ervaren. Met name de goede samenwerking die de GGD Zuid Limburg onderhoudt met de gemeenten heeft veel indruk op mij gemaakt. Ik ben blij dat dit alles zo goed geregeld is op regionaal niveau.

De GGD Zuid Limburg heeft goede ideeën voor de toekomst en neemt het bestuur en de gemeenten hier in mee. In het nieuwe koersdocument bepalen we met elkaar wat de focuspunten zijn voor de komende jaren, op basis van wat er de afgelopen jaren is gebeurd. Over de inhoud is totaal geen discussie. We zitten op één lijn. En ja, in de praktijk verschilt de aanpak soms per gemeente. Maar dat levert eigenlijk alleen maar voordelen op in de vorm van nieuwe inzichten. Over het inrichten van de aanpak, het vergroten van de impact of een goede manier om een methodiek te embedden. Vanuit die stevige basis zijn we in staat om de gezondheidsachterstanden aan te pakken. Samen maken we er écht werk van.”

Alex Meij
lid Algemeen en Dagelijks Bestuur
GGD Zuid Limburg

Concern

De organisatie

Het dienstverleningspakket

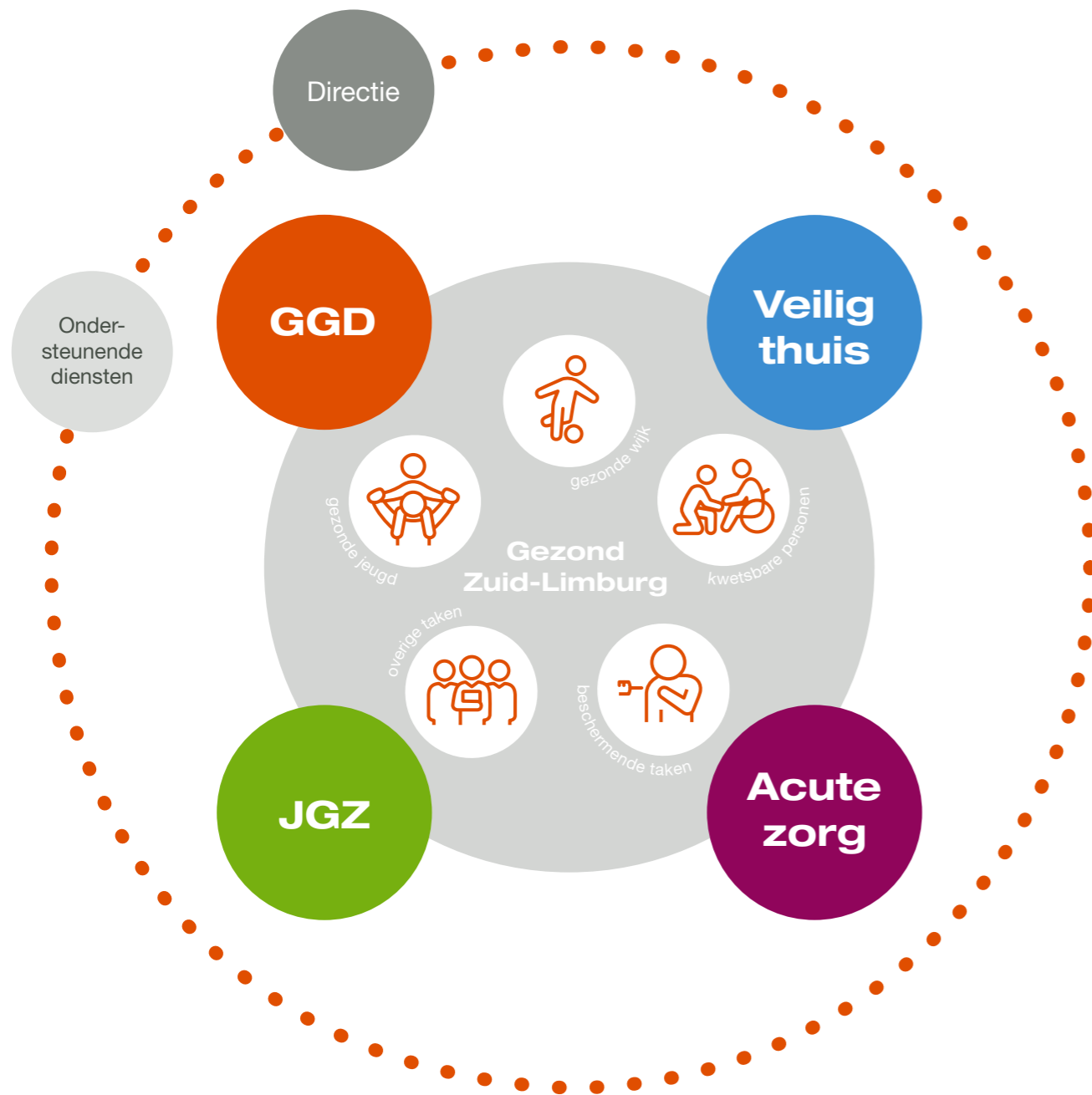
Ondersteunende diensten

Personeel

Trends

De organisatie

De GGD kent vier programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg, Acute Zorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Het dienstverleningspakket

De GGD Zuid Limburg is de gezondheidsdienst van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg. Onderstaande diensten voert de GGD voor de gemeenten uit. Alle diensten hebben een wettelijke basis. Het dienstverleningspakket sluit aan op de ambities uit de regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023: 'Zuid springt eruit'.

<p>Infectieziektebestrijding</p> <p>Het bestrijden van infectieziekten, inclusief tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid •Verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd 	<p>Seksuele gezondheid</p> <p>Het verbeteren van de seksuele gezondheid, in het bijzonder van risicogroepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid •Verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd; meer vrije ruimte in het preventie-deel 	<p>Hygiëne en inspectie</p> <p>Toezicht kwaliteit kinderopvang, toezicht Wmo, inspectie tatoeage, piercing, permanente make-up, seksinrichtingen, asielzoekerscentra, kinderboerderijen, dak- en thuislozenopvang, advisering publieke evenementen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid, Wet kinderopvang •Verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd 	<p>Medische milieukunde</p> <p>Het signaleren en onderzoeken van de invloed van milieufactoren op de gezondheid en hierover informeren en adviseren.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid •Verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd
<p>Publieke gezondheid</p> <p>Wettelijke taken zijn onder meer epidemiologie, preventieprogramma's, gezondheidsbevordering en advisering.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid •Verplicht bij de GGD •Beleidsrijk m.u.v. epidemiologie, die een sterke landelijke basis kent 	<p>Sociaal medische advisering</p> <p>Het op verzoek van gemeenten leveren van sociaal medische en/of ergonomische expertise ter ondersteuning van gemeentelijke besluiten, bijvoorbeeld over de toewijzing van voorzieningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet maatschappelijke ondersteuning •Niet verplicht bij de GGD •Beleidsrijk, afhankelijk van gemeentelijk beleid 	<p>Openbare geestelijke gezondheidszorg</p> <p>Activiteiten voor kwetsbare personen die niet zelfstandig of vrijwillig (zorgmijders) van de beschikbare voorzieningen gebruikmaken.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet maatschappelijke ondersteuning •Niet verplicht bij de GGD •Beleidsrijk 	<p>Forensische geneeskunde</p> <p>De forensisch geneeskundigen zorgen voor lijkenschouw en bieden arrestantenzorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet op de lijkbezorging •Niet verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd
<p>Jeugdgezondheidszorg</p> <p>Het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen en hen en hun ouders ondersteunen bij het oplossen van problemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet publieke gezondheid •Niet verplicht bij de GGD •Stevige wettelijke basis 	<p>Veilig Thuis</p> <p>Expertisecentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties, ondersteunend aan de lokale zorgstructuur en zorgverleners.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet maatschappelijke ondersteuning •Niet verplicht bij de GGD •Stevige wettelijke basis 	<p>Regionale ambulancevoorziening</p> <p>De RAV bestaat uit de meldkamer en de ambulancezorg. Samen zetten ze de beschikbare ambulances zo verantwoord mogelijk in.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Tijdelijke wet ambulancezorg •Niet verplicht bij de GGD •Sterk geprotocolleerd 	<p>Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio</p> <p>De GHOR coördineert en adviseert over de opschaling van dagelijkse naar grootschalige geneeskundige hulpverlening.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Wet veiligheidsregio's •Niet verplicht bij de GGD; een stevige verbinding met de GGD is wettelijk vastgelegd (via DPG, directeur publieke gezondheid) •Beleidsrijk veiligheidsregio is leidend

Ondersteunende diensten

Voor de ondersteunende diensten van de GGD was 2022 een druk post-covid jaar. Hoewel het aantal besmettingen en de druk op de gezondheidszorg steeds verder terugliep, werd er veel gevraagd van de bedrijfsvoering. Enerzijds was dat gericht op de stabiliteit en continuïteit van de covidprocessen en de voorbereidingen op mogelijke nieuwe opschalingen. Anderzijds was duidelijk merkbaar dat de reguliere processen weer op gang kwamen en achterstanden als gevolg van de covidcrisis weggewerkt moesten worden.

Privacy en informatiebeveiliging

Door de verscheidenheid aan vakgebieden binnen de publieke gezondheid en hun brede scope wordt er veel gevraagd van informatiemanagement, automatisering en communicatie. Voor informatiemanagement heeft de nadruk gelegen op privacy (AVG) en informatiebeveiliging. Zo is de covidorganisatie volgens de wettelijke norm voor informatiebeveiliging voor de zorgsector (NEN 7510) ingericht en is de vertaling hiervan naar de andere onderdelen van de GGD in gang gezet. De verplichte functies, CISO/functionaris gegevensbescherming/privacy officer en klachtenfunctionaris, zijn ingevuld.

De processen voor datalekken, klachten, DPIA's en VIM (Veilig Incidenten Melden) zijn geactualiseerd. De voorbereidingen op de implementatie van de nieuwe Wet Open Overheid (WOO) zijn uitgevoerd. Ook binnen de informatietechnologie hebben privacy en beveiliging hun impact gehad. Het beleid focust zich op borging van de Beschikbaarheid van data, de Integriteit van data en het voorkomen van Datalekken (BID-principe). Zo zijn de noodzakelijke updates en upgrades uitgevoerd, kwetsbaarheden opgelost en is gestart met risk-based securitybeleid. Hiervoor is een oriëntatie op logging en monitoring van de infrastructuur gedaan en zijn pentests uitgevoerd, dit is een toets van één of meer computersystemen op kwetsbaarheden in het systeem. Op basis van de bevindingen is een plan van aanpak opgesteld dat in 2023

verder wordt uitgevoerd. Belangrijke onderwerpen zijn de borging van het SOC en de SIEM-rapportages (deze rapportages dragen bij aan het beter monitoren van computerdreigingen, zoals hackpogingen) op basis waarvan sturing en beheer van veiligheid zullen plaatsvinden, in samenwerking met de ICT-dienstverlener.

Specialistische communicatie en social marketing

Publieke gezondheid gaat over het bereiken van grote groepen burgers en/of specifieke doelgroepen om gezondheidswinst te realiseren. Hierin is een belangrijke taak voor communicatie weggelegd: hoe bereiken we de doelgroepen en hoe brengen we de boodschap op een goede manier over? Dat vraagt steeds meer toepassing van specialistische communicatie- en social marketingprincipes. Deze toenemende behoefte aan ondersteuning in kennis en uitvoering is duidelijk merkbaar. Een professionalisering van dit onderdeel in de uitvoering van publieke gezondheid is noodzakelijk en in gang gezet.

Personeel

In 2022 hebben we wederom ervaren dat de arbeidsmarkt krap is en dat het voor sommige functies langer duurt om goede medewerkers te vinden. Het werven, binden en boeien van medewerkers staat daarom nog meer centraal. Er is veel aandacht besteed aan de vitaliteit, professionaliteit en wendbaarheid van onze medewerkers. Medewerkers maken immers het verschil want de GGD Zuid Limburg is en blijft een organisatie van mensen voor mensen.

De GGD verwacht van haar medewerkers persoonlijk leiderschap wat betekent dat de medewerker de regie neemt over zijn of haar persoonlijke ontwikkeling. De GGD stimuleert en faciliteert deze ontwikkeling en creëert een positief en inspirerend werkklimaat met volop kansen voor flexibele professionals die zich willen ontwikkelen. Een lerende organisatie, waarin we continue willen verbeteren.

Op 31 december 2022 had de GGD Zuid Limburg 769 medewerkers in dienst, dat zijn 638 fte.

Fusie Ambulancezorg Limburg

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen om de medewerkers van de ambulancedienst van de GGD Zuid Limburg en een klein aantal medewerkers vanuit de bedrijfsvoering op een goede manier over te laten gaan naar de nieuwe stichting AmbulanceZorg Limburg. Een intensief traject voor medewerkers en betrokken partijen dat eind 2022 is afgerond. Daarmee maakt de ambulancedienst per 1 januari 2023 niet langer deel uit van de GGD Zuid Limburg en hebben wij afscheid genomen van 227 zeer gewaarde collega's. Wij wensen hun natuurlijk veel succes in de nieuwe organisatie.

Covid-19

Ook in 2022 zijn er nog vele externe en interne medewerkers betrokken geweest bij de bestrijding van de coronapandemie. Na de boostercampagne werd de covidorganisatie steeds

meer afgebouwd: van 782 naar 100 medewerkers eind 2022. Daarmee zijn er nog steeds voldoende medewerkers beschikbaar voor bron- en contactonderzoek, testen en vaccineren. Meer informatie over de covidorganisatie komt verderop in het jaarverslag aan bod bij het 'Programma GGD'.

Werkbelevingsonderzoek

In 2022 heeft een uitgebreid werkbelevingsonderzoek (WBO) plaatsgevonden. Met het WBO krijgt de werkgever een nog beter beeld van hoe medewerkers hun werk beleven en hoe er ingespeeld kan worden op actuele ontwikkelingen en behoeften van medewerkers. Ook geven we hiermee uitvoering aan de GGD als lerende organisatie. Dit alles om plezier en betrokkenheid van medewerkers te stimuleren. Naast het WBO is het natuurlijk van belang om continue in gesprek te zijn met elkaar.

Het algemene beeld ten opzichte van de vorige meting:

- **Vitaliteit**
medewerkers zien het werk als zeer zinvol (toegenomen door corona). Men is bevolgen aan het werk. Werkdruk is een belangrijk aandachtspunt voor specifieke teams.
- **Professionaliteit**
het werkvermogen van medewerkers is gegroeid (efficiënter aan het werk en meer

autonomie). Communicatie en samenwerking tussen afdelingen is een organisatiebreed aandachtspunt. Leidinggevenden en management dienen hier het voortouw in te nemen.

- **Wendbaarheid**
medewerkers zien meer ontwikkelingsmogelijkheden en aandacht voor duurzame inzetbaarheid. De betrokkenheid bij de organisatie is toegenomen. Er zijn dus mooie stijgingen zichtbaar op het gebied van wendbaarheid. De groep medewerkers die 10 tot 15 jaar in dienst is, blijkt in mindere mate tevreden over de organisatie en het management.

De resultaten (trots en verbeterpunten) zijn intern besproken en per team zijn er actieplannen gemaakt.

Het hybride werken

Het hybride werken binnen de GGD begint steeds meer vorm te krijgen. Werken vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid waarbij de activiteit bepaalt of er vanuit thuis, kantoor of bij de cliënt gewerkt wordt. De aard van de werkzaamheden bepalen de werkplek. Hybride werken draagt bij aan een betere balans tussen werk en privé en daarmee aan duurzame inzetbaarheid. Het is soms nog zoeken naar de juiste balans per team.

Duurzame inzetbaarheid

De afgelopen jaren heeft Duurzame Inzetbaarheid (DI) een gedegen basis binnen de GGD Zuid Limburg gekregen. De uitvoering van het beleid DI draagt bij aan de organisatiedoelen van de GGD. Medewerkers sluiten steeds vaker aan bij activiteiten die in het kader van DI worden georganiseerd. Uit het WBO van 2022 blijkt veel waardering voor deze initiatieven. Door het uitzetten van een gerichte enquête wordt er nog beter voldaan aan de behoeften van medewerkers.

Het aanbod (variërend van tips/informatie tot workshops) was zowel fysiek als online, hetgeen een mooie combinatie is. Voorbeelden: gezonde leefstijl, loopbaan coaching, omgaan met werkdruk, ontdekken van je talent, timemanagement,

gezond (thuis)werken, diverse sport- en ontspanningsactiviteiten.

Daarnaast biedt de GGD haar medewerkers één keer per vier jaar een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) aan. Dit betreft een fysieke en mentale check inclusief coachgesprek met een externe adviseur.

- **Leiderschapsprogramma**
In het leiderschapsprogramma voor alle leidinggevenden is aandacht besteed aan voorbeeldgedrag, vragen stellen en groepsdynamica. Er is verdiept op de vraag hoe je een competent team kan vormen en wat daarin de rol van de leidinggevende is.

- **ARBO en veilige werkomgeving**
In 2022 is het arbobeleid geactualiseerd. Zoals in het arbobeleid beschreven voert de GGD Zuid Limburg een actief beleid om ongewenst gedrag (sexuele intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, pesten) te voorkomen en te beperken. Het doel is immers dat medewerkers veilig en gezond kunnen werken. Daarom is in 2022 de werkwijze om ongewenste omgangsvormen te voorkomen en hoe ermee om te gaan als dat toch aan de orde is opnieuw beschreven. Hiervoor is nauw samengewerkt met de vertrouwens-personen.

De GGD Zuid Limburg streeft veilige arbeidsomstandigheden, respectvolle bejegening en een open organisatiecultuur na. Van onze leidinggevenden wordt verwacht dat zij het voortouw nemen. Zij zijn verantwoordelijk voor een veilige werkomgeving voor iedereen. Ongewenste omgangsvormen hebben een negatieve invloed op de productiviteit, de werkuitoefening, de kwaliteit van de arbeidsverhoudingen en het werkplezier van mensen.

- **Beleid**
Beleidsmatig is in 2022 een start gemaakt met een aantal beleidsthema's:
  - strategische talentontwikkeling
  - arbeidsmarktcommunicatie en -bewerking
  - diversiteit en inclusie

Trends

Fte		Medewerkers		Ziekteverzuim	
aantal per jaar		aantal per jaar		percentage	
2019	473	2019	559	2019	5,5
2020	626	2020	768	2020	6,1
2021	640	2021	768	2021	5,4
2022	638	2022	769	2022	6,9

Klachten van cliënten

	aantal per jaar	
	Via klachten-functionaris	Klachten commissie
2019	91	3 (ongegrond)
2020	192	4 (3 gegrond)
2021	950 ¹	15 (1 gegrond)
2022	405²	9

¹ 851 klachten hadden betrekking op de covid-organisatie

² 235 klachten hadden betrekking op de covid-organisatie

Balans 31 december 2022

Balans GGD Zuid Limburg	31 december 2022 in €	31 december 2021 in €
Activa		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met economische nut	24.259.112	23.725.977
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	207.469	207.469
Totaal vaste activa	24.466.581	23.933.446
Vlottende Activa		
Voorraden		
	88.353	147.457
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.128.581	3.643.894
Schatkistbankieren	2.532.581	3.581.505
Rekeningen courant	9.371	-
Overige vorderingen	2.658.209	1.181.070
	7.328.742	8.406.469
Liquide middelen		
Kas	1.621	5.367
Bank	1.511.541	3.843.964
	1.513.162	3.849.331
Overlopende Activa		
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	718.016	2.021.130
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	2.224.606	2.955.904
	2.942.622	4.977.034
Totaal vlottende activa	11.872.880	17.380.291
Totaal activa	36.339.461	41.313.737

Balans GGD Zuid Limburg	31 december 2022 in €	31 december 2021 in €
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.739.708	1.873.092
Bestemmingsreserves	106.485	106.485
Gerealiseerde resultaat	-1.697.412	216.616
	148.781	2.196.193
Voorzieningen		
Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.369.791	500.685
Vaste schulden met een rente typische looptijd van langer dan één jaar		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instelling	17.245.833	17.662.500
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen	1.500.000	2.500.000
Rekeningen courant	501.634	1.942.316
Overige schulden	9.750.676	13.808.972
	11.752.310	18.251.288
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	2.029.619	390.605
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.793.126	2.075.813
	-	236.653
	5.822.745	2.703.071
Totaal vlottende passiva	11.752.310	18.251.288
Totaal activa	36.339.461	41.313.737

Rekening van baten en lasten 2022

per programmaliijn

GGD Zuid Limburg	Rekening 2022	Rekening 2022	Rekening 2022	Begroting na wijzigingen 2022	Rekening 2022	Begroting na wijzigingen 2022	Rekening 2022	Begroting na wijzigingen 2022	Rekening 2022	Begroting na wijzigingen 2022	Rekening 2022	Begroting na wijzigingen 2022
	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €	in €
Individueel	Programmaliijn GGD COVID 19/MPX/Oekraïne	Programmaliijn GGD GGD Regulier	Programmaliijn GGD COVID-19 Regulier totaal	Programmaliijn GGD Covid-19 Regulier totaal	Programmaliijn Veilig Thuis	Programmaliijn Veilig Thuis	Programmaliijn Jeugdgezondheidszorg	Programmaliijn Jeugdgezondheidszorg	Programmaliijn Acute Zorg	Programmaliijn Acute Zorg	Totaal (GGD, Veilig Thuis, JGZ en Acute Zorg)	Totaal (GGD, Veilig Thuis, JGZ en Acute Zorg)
Baten												
Bijdragen gemeenten	-	7.053.716	7.053.716	7.053.706	7.708.046	7.710.247	17.373.657	17.604.152	1.128.764	1.128.756	33.264.183	33.496.861
Tarieven Gemeenten	-	2.164.517	2.164.517	2.925.000	-	-	943.560	1.035.000	-	-	3.108.077	3.960.000
Plusproducten bijdragen	-	754.230	754.230	-	-	-	-	-	-	-	754.230	-
Bijdrage Rijk/Provincies	23.121.966	2.163.099	25.285.065	28.215.000	-	-	789.574	237.500	3.185.900	1.581.000	29.260.539	30.033.500
Inkomsten NZA	-	-	-	-	-	-	-	-	26.384.616	25.676.412	26.384.616	25.676.412
Overige bijdrage	414.762	3.558.553	3.973.315	3.175.000	32.909	-	281.197	875.000	320.938	1.670.000	4.608.359	5.720.000
Incidentele opbrengsten	-	-	-	95.000	-	-	39.154	-	162.622	-	201.776	95.000
Totale baten	23.536.728	15.694.115	39.230.843	41.463.706	7.740.955	7.710.247	19.427.142	19.751.652	31.182.840	30.056.168	97.581.780	98.981.773
Lasten												
Personeelslasten	17.751.184	10.439.798	28.190.982	30.011.529	5.127.919	5.652.985	12.968.840	14.074.152	22.366.492	21.062.955	68.654.233	70.801.621
Huisvestingslasten	3.953.574	552.002	4.505.576	4.791.000	330.794	268.000	1.637.717	1.250.000	892.772	885.000	7.366.859	7.194.000
Afschrijvingslasten	-	2.559	2.559	7.000	-	-	98.910	95.000	1.458.562	1.192.000	1.560.031	1.294.000
Rentelasten en Bankkosten	-	71.955	71.955	-	14.119	-	35.798	-	97.688	90.000	219.560	90.000
Beheers en adm. Lasten	673.393	814.892	1.488.285	1.262.500	35.679	93.500	94.063	155.000	1.117.818	1.479.000	2.735.845	2.990.000
Lasten vervoermiddelen	57.921	1	57.922	65.000	-	-	-	-	1.308.827	1.191.000	1.366.749	1.256.000
Lasten Automatisering	651.275	257.572	908.847	849.000	89.608	92.000	325.395	225.000	581.550	515.000	1.905.400	1.681.000
Lasten medische middelen	449.381	681.985	1.131.366	835.000	-	-	68.300	60.000	904.600	706.000	2.104.266	1.601.000
Lasten uitvoering derden	-	146.608	146.608	116.000	-	-	4.320	2.500	492.447	446.000	643.375	564.500
Incidentele lasten	-	8.084	8.084	79.000	-	-	-	-	799.871	-	807.955	79.000
Totale lasten	23.536.728	12.975.456	36.512.184	38.016.029	5.598.119	6.106.485	15.233.343	15.861.652	30.020.627	27.566.955	87.364.273	87.551.121
Overhead	-	3.052.448	3.052.448	3.447.677	1.822.105	1.603.762	4.332.315	3.890.000	3.078.078	2.839.213	12.284.946	11.780.652
Resultaten vóór VPB en vóór bestemming	-	-333.789	-333.789	-	320.731	-	-138.516	-	-1.915.865	-350.000	-2.067.439	-350.000
Vennootschapsbelasting boekjaar	-	20.027	20.027	-	-	-	-	-	-	-	20.027	-
Onttrekkingen aan reserves gedurende het jaar*	-	-	-	-	-	-	-	-	350.000	350.000	350.000	350.000
Gerealiseerde resultaat	-	-313.762	-313.762	-	320.731	-	-138.516	-	-1.565.865	-	-1.697.412	-

Toelichting op de jaarrekening

Het resultaat 2022 voor vennootschapsbelasting (VPB) en voor de onttrekkingen aan de reserves is €2.067.439 negatief. Voor het boekjaar 2022 is € 350.000 aan onttrekkingen aan reserves goedgekeurd. Tevens is een vordering van € 20.027 aan VPB opgenomen. Dat maakt dat er een nog te bestemmen negatief resultaat van € 1.697.412 over blijft.

Negatieve resultaat GGD

Het negatieve resultaat van het programma GGD is € 313.762. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de vorming van de voorziening in het kader van verlofsparen. Het betreft hier een incidentele last als gevolg van en aanpassing in de CAO en de daarmee samenhangende jaarverslaggevingsregels.

Negatief resultaat Jeugdgezondheidszorg.

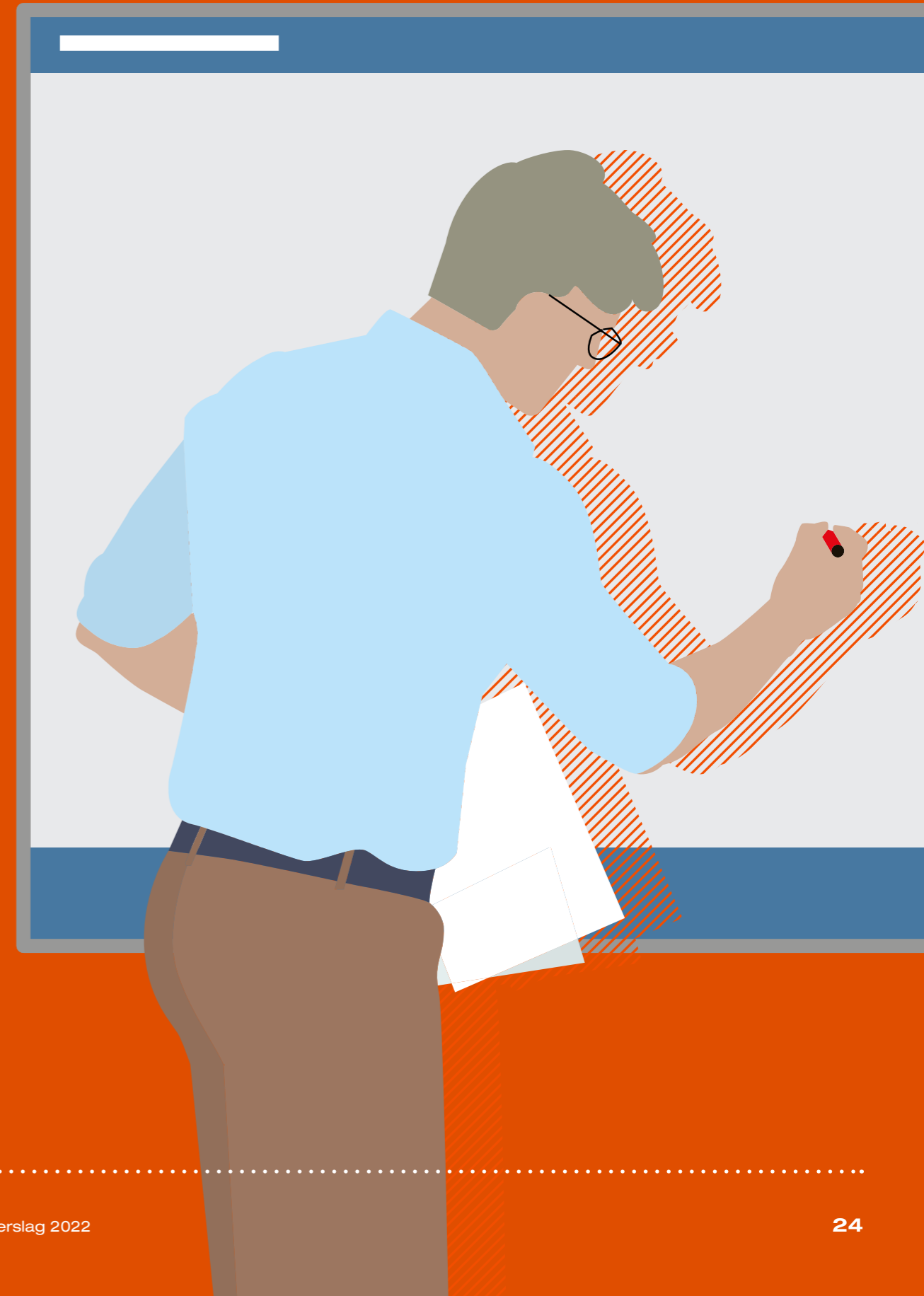
Het negatiever resultaat van het programma JGZ is € 138.516 Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de vorming van de voorziening in het kader van verlofsparen. Het betreft hier een incidentele last als gevolg van en aanpassing in de CAO en de daarmee samenhangende jaarverslaggevingsregels.

Negatief resultaat Acute Zorg

Het negatieve resultaat van het programma Acute Zorg is € 1.565.865. Dit wordt veroorzaakt door het opnemen van arbeidsgerelateerde verplichtingen en fusiekosten als gevolg van de overgang van de RAV ZL naar de RAV Limburg met ingang van 1-1- 2023.

Positief resultaat Veilig Thuis

Het positieve resultaat van het programma Veilig Thuis is € 320.731. Dit resultaat is bereikt doordat er een hoge doorstroom van personeel is geweest. Door de krapte op de arbeidsmarkt worden vacatures dan later ingevuld. Tevens stond de tweede helft van 2022 de vacature van het afdelingshoofd nog open.

Programma GGD

Programma GGD

Migratieketen: Oekraïne en vluchtelingencrisis

COVID-19

Infectieziektebestrijding

Seksuele gezondheid

Hygiëne en Inspectie

Medische Milieukunde

Publieke gezondheid

Sociaal Medische Advisering

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Forensische Geneeskunde

Programma GGD

Als inwoner van Zuid-Limburg kunt u voor veel verschillende onderwerpen bij de GGD terecht. Bijvoorbeeld bij vragen over gezondheid, gezond opgroeien en seksualiteit. Voor vaccinaties voor ziektes als kinkhoest, bof en baarmoederhalskanker. Maar ook voor onderzoek naar seksueel overdraagbare aandoeningen of als u wordt geconfronteerd met de woningvervuiling van uw buurman. Ook staat de GGD klaar om in te schatten of de stank in uw woonomgeving van invloed is op uw gezondheid of dat de rook van een brand schadelijke stoffen bevat.

In dit programma leest u meer over de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en vindt u informatie over sociaal medische advisering, het Vangnet (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) OGGZ en de forensische geneeskunde.

Om de kracht van samen nog beter te benutten is er door de GGD in 2022 veel geïnvesteerd in een netwerkenpak met verschillende partijen.

“

De kracht van samen maakt het verschil

“Onze werkelijkheid staat onder grote druk. Het lijkt alsof de ene crisis de andere opvolgt. De impact van deze gebeurtenissen is groot, zowel op de maatschappij als de werkzaamheden van GGD Zuid Limburg. Zo is er meer vraag naar uitvoerende rollen. Denk aan onze centrale rol binnen de aanpak van de coronapandemie en de hulpverlening in het kader van de Oekraïense vluchtelingencrisis. Maar er zijn ook extra inspanningen nodig achter de schermen. Bijvoorbeeld voor het werven van gekwalificeerd personeel voor specialistische functies in deze krappe arbeidsmarkt. Of het doorvoeren van aanpassingen om te blijven voldoen aan de steeds strenger wordende regelgeving rondom gegevensbeveiliging en privacy. Tot slot hebben wij ons ook nog te verhouden tot bredere maatschappelijke vraagstukken. Denk aan de grote (gezondheids)verschillen die alleen maar versterkt zijn door de pandemie en de energiecrisis, en met name de kwetsbare groepen in onze samenleving raken.

In 2022 bewezen we dat we er staan in turbulente en moeilijke tijden. Als GGD Zuid Limburg én als samenwerkingspartner. Dat leverde niet alleen waardering op, maar ook een gevoel van trots. Dit hebben we omgezet in kracht: we blijven de schouders eronder zetten, ongeacht de uitdagingen die er liggen. We gaan ervoor om de opgaven die ons pad kruisen met impact aan te pakken. Hierbij zoeken wij steeds vaker de samenwerking op. De

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) is daar een mooi voorbeeld van. Voorheen lag de nadruk vooral op het verstrekken van materiaal en de eigen uitvoering. Inmiddels is de GHOR echter versneld uitgegroeid tot een waardevolle netwerkorganisatie. Een verbindingsofficier voor onder andere zorgorganisaties, gemeenten, huisartsen, vrijwilligers en Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De spin in het web bij een crisis.

Om de kracht van samen nog beter te benutten is er door de GGD in 2022 veel geïnvesteerd in een netwerkenpak met verschillende partijen, onder andere in het kader van Trendbreuk. Een belangrijke basis, die wij met elkaar hebben gerealiseerd om de nieuwe vraagstukken in het kader van het Gezond Leven Akkoord (GALA) op te pakken en de noodzakelijke verbinding te leggen met de opgaven vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA).

Frank Klaassen
directeur / bestuurder
GGD Zuid Limburg

“

We wachten niet tot er een landelijk format ligt, maar gaan meteen in de actiestand om zo snel mogelijk hulp te bieden

“Bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne zijn gemeenten met name bezig met bed-bad-brood, oftewel het regelen van de praktische voorzieningen. De GGD Zuid Limburg coördineert op verzoek van de veiligheidsregio de psychosociale hulpverlening. We leveren hiervoor geen ‘handjes’, maar zorgen dat de partijen die dit wél doen goed samenwerken. Denk onder andere aan het Rode Kruis, Vluchtelingenwerk, maatschappelijk werkers en huisartsen.

We creëren duidelijkheid over de noodzakelijke omvang van de hulpverlening en wie verantwoordelijk is voor welk deel. In dit geval was er sprake van downsizing. Geen traumahulp maar het bieden van praktische hulp, informatie, emotionele en sociale steun. Want vaak gaat het om een normale reactie op een abnormale situatie en vinden deze mensen hun balans zelf weer terug. Een goed evenwicht tussen afwachten en interveniëren was cruciaal. Samengevat brengen we rust in de heftigheid die er speelt. Ik neem mijn petje af voor de rust en zorg die we samen in korte tijd wisten te creëren.

Als procesleider heb je een coördinerende en verbindende rol. In mijn ervaring is het geheim van een succesvolle samenwerking dat je deskundig bent in je eigen

taakgebied, maar vanuit die invalshoek óók kijkt naar wat anderen doen en welke signalen je van hen kunt oppikken. Vervolgens vorm je vanuit die verschillende hoeken met elkaar een beeld van wat er speelt en hoe je hierop moet acteren. Alleen zo krijg je een compleet beeld.

Bij zo’n crisis – niet alleen nu, maar ook tijdens de pandemie – kost het tijd om landelijk tot eenduidige formats te komen. Begrijpelijk, want dat vergt heel wat input én afstemming. Toch is actie al snel gewenst. De GGD Zuid Limburg wacht dan niet op dat landelijke format, maar gaat in de actiestand. We kiezen de route die ons op dat moment het beste lijkt. Want snel acteren is het allerbelangrijkst tijdens een crisis. Bijsturen kan altijd nog als dat nodig is. Die proactieve houding komt misschien wel voort uit het feit dat Limburg landelijk niet zo in beeld is. Daardoor zijn we gewend om zelf onze boontjes te doppen. Gelukkig wordt Limburg er steeds beter in om uit te dragen waarin we allemaal vooroplopen, want stiekem gebeurt er hier heel veel!”

Lidy van der Groot
afdelingshoofd Kennis & Innovatie,
crisis coördinator en procesleider
Psychosociale Hulpverlening

Migratieketen: Oekraïne en vluchtelingen crisis

Sinds maart 2022 worden in de Veiligheidsregio Zuid-Limburg meer dan 2600 Oekraïense ontheemden opgevangen. De Veiligheidsregio verzorgde achtereenvolgens de crisisnoodopvang voor de vluchtelingen in het MECC Maastricht, Glanerbrook Sittard-Geleen en Sporthal Rolduc Kerkrade en eind 2022 gezamenlijk met Noord-Limburg in Swolgen. Bij de organisatie van de crisisnoodopvanglocaties speelde de GHOR een prominente rol in het borgen van eerstelijnszorg alsmede het waken over hygiëne en psychosociale hulp. Hierbij is gebruik gemaakt van de expertise van verschillende afdelingen van de GGD. Na enkele dagen in de crisisnoodopvang stromen de ontheemden door naar (langdurige) opvangplekken in alle 16 gemeenten.

In de zomer van 2022 kwam er door de landelijke vluchtelingen crisis (overloop Ter Apel) een nieuwe opdracht voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg bij: het versneld plaatsen van 261 statushouders en het verzorgen van 225 (crisis)noodopvangplekken. Deze opdracht is in augustus uitgebreid naar 450 plekken tot april 2023. De opdracht is zeer vergelijkbaar met die voor Oekraïense ontheemden, maar met een compleet andere organisatie en verantwoordelijkheden.

Om informatie snel en adequaat te delen is gestart met de opzet van een informatieknooppunt GHOR-GGD. In maart 2022 is door de GGD Zuid Limburg vanuit een crisisstructuur gestart en aansluitend een projectstructuur opgericht om de publieke gezondheidszorg voor de gehele groep van ontheemden en vluchtelingen in de diverse opvanglocaties te borgen. Hiermee was een centraal aanspreekpunt voor de Veiligheidsregio en gemeenten gegarandeerd.

Door het opstellen van het integraal GGD-aanbod voor gemeenten en de locatiemanagers, waaronder hoe te handelen bij infectieziekten, Covid-19 vaccinatie, tuberculosebestrijding, seksuele gezondheid, jeugdgezondheidszorg, gezondheidszorgvoorlichting en psychosociale hulpverlening, was het duidelijk hoe en voor welke zaken de GGD bevestigd kon worden. De GHOR treedt op als verbinder tussen veiligheidsregio, externe partijen en de GGD-afdelingen.

Waar in de crisisnoodopvang de niet-uitstelbare zorg, zoals infectieziektebestrijding, hygiëne audit van de locaties en het organiseren van de geneeskundige ondersteuning van de eerstelijnszorg (huisarts, apotheek, verloskundige zorg) centraal staan, is in de gemeentelijke opvang van Oekraïners en de langdurige noodopvang van vluchtelingen de rol van de GGD uitgebreid. Naast infectieziektebestrijding en geneeskundige ondersteuning worden ook jeugdgezondheidszorg en gezondheidsvoorlichting aangeboden door de GGD.

Bij zowel kortdurende als langdurige opvang, adviseert en ondersteunt de GGD de gemeenten bij het bieden van psychosociale ondersteuning aan vluchtelingen, medewerkers en vrijwilligers op opvanglocaties.

De publieke gezondheidszorg voor deze groep mensen kent uitdagingen van dure (spoed) zorg die wordt verspild aan eenvoudige zorg en baby’s en kinderen die niet zijn opgenomen in de registratieschil van de jeugdgezondheidszorg, tot onduidelijkheid over een infectieziekte-uitbraak op een grote locatie. Door nauwe interne samenwerking, korte lijnen met de veiligheidsregio en zorgpartners in het veld zijn de problemen in de kiem gesmoord of snel opgepakt.

COVID-19

COVID-19

In 2022 hebben er veel veranderingen in het landelijke beleid rondom Covid-19 plaatsgevonden. Deze veranderingen waren van invloed op de inhoud van de werkzaamheden, maar ook op de organisatie zelf. De start van het jaar begon met een grote drukte: de boostercampagne was nog in volle gang en de maatschappij ging steeds verder open, wat ook voor een stijging in het aantal besmettingen zorgde. De nieuwe variant van het virus was minder ziekmakend en de burger wist de GGD goed te vinden voor alles op het gebied van Covid-19. Hierdoor kon de verantwoordelijkheid stap voor stap worden teruggelegd bij de burger. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) nam het besluit om de maatschappij verder te openen en daarmee veranderde de rol van de GGD.

Door de onvoorspelbaarheid van het virus en de snel veranderende maatregelen bleef de GGD voor een bepaalde opdracht staan. Ook de wetenschap dat er een najaarscampagne voor vaccineren aan zat te komen vroeg om paraatheid van de covidorganisatie. Het was daarom van wezenlijk belang om een bepaalde groep medewerkers, die reeds goed ingewerkt was, vast te houden.

In het kader van het binden en boeien van het personeel van de covidorganisatie hebben deze medewerkers in rustigere tijden bijgedragen aan projecten binnen de reguliere GGD. Deze projecten hadden onder meer betrekking op het inhalen van achterstallige werkzaamheden ten gevolge van Covid-19. Zowel de betreffende medewerkers als de reguliere GGD-organisatie hebben dit als succesvol ervaren.

De nieuwe variant van het virus was minder ziekmakend en de burger wist de GGD goed te vinden voor alles op het gebied van Covid-19.

Trends

Inkomende telefoongesprekken via corona-informatielijn

2020	96.680
2021	475.122
2022	93.680

Bron- en contact-onderzoeken

2020	32.768
2021	52.466 ³
2022	45.018

Tijdelijk ingezette medewerkers

2020	400
2021	339 - 968 ⁴
2022	770 - 252 ⁵

Uitgevoerde testen

aantal per jaar

	PCR Testen	Sneltesten
2020	224.000	5.000
2021	513.040	44.508
2022	298.458	-

Aantal vaccinaties

aantal per jaar

2021	878.298
2022	427.415

Aantal vaccinaties in 2022 per locatie ⁶

	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Geleen	44.080	22.695	15.937	38.127	120.839
Heerlen	15.614	21.806	15.660	38.281	91.361
Kerkrade	53.110	0	0	0	53.110
Maastricht	76.471	21.235	16.296	36.708	150.710
Fijnmazig	3.216	2.979	834	247	7.276
Thuisvaccinatie	1.534	674	352	1.559	4.119
Totaal	194.025	69.389	49.079	114.922	427.415

³ Dit aantal is lager dan het totaal uitgevoerde BCO's in Zuid-Limburg doordat de BCO's uitgevoerd door de landelijke schil niet mee worden geteld (aantal=34.804). GGD ZL heeft wel een actieve rol in het coördineren en aanvoeren van deze BCO's.

⁴ Het aantal medewerkers bewoog mee met het verloop van het virus / de lockdown.

⁵ Het aantal medewerkers bewoog mee met het verloop van het virus / de lockdown. De aantallen geven het verschil van het begin en het eind van het jaar weer.

⁶ Het gaat hier niet om unieke personen die gevaccineerd zijn, maar het totaal aantal gezette vaccinaties. Dit zijn alle soorten vaccinaties samen (mRNA (monovalent en bivalent), Janssen en Novavax).

Meerkosten COVID-19 2022

Kostensoort	Opgave kosten 2022 in €
Blok 1 Totaal Bron- en contactonderzoek	7.982.678
BCO regulier	7.982.678
BCO grootschalig risicogericht testen	-
Blok 2 Totaal Bemonstering	3.860.181
Bemonstering regulier	3.860.181
Bemonstering grootschalig risicogericht testen	-
Blok 3 Totaal Covid-19 Vaccinatie	8.071.101
Vaccinatie	8.071.101
Blok 4 Totaal Overige Meerkosten:	3.208.006
Infectieziektebestrijding (IZB)	609.550
Tuberculosebestrijding (TBC)	-
Medische Milieukunde (MMK)	-
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	-
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	-
Reizigerszorg	-
Gezondheidsbevordering (GB)	-
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	-
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	262.342
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	-
Veilig Thuis	-
Forensische Zorg (For)	-
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	-
Overig	-
Ondersteuning	2.336.114
Totaal meerkosten 2022	23.121.966
Ontvangen voorschot meerkosten 2022	24.011.093
Nog te ontvangen meerkosten 2022	-889.127

Meerkosten Apenpokken 2022

Kostensoort	Opgave kosten 2021 in €
Kosten voor BCO, monsternamen, vaccinatie	115.065
Laboratoriumkosten	20.089
Overhead	-
Totale uitgaven 2022	135.154

Infectieziektebestrijding

“

De combinatie van veldwerk doen en beleid maken is van onschatbare waarde

“Al vele jaren zien we in Europa een stijging van het aantal scabiësbesmettingen. Ook in Nederland. Net als huisartsen en dermatologen zijn we daar druk mee. Doorgaans komt de GGD in actie als een succesvolle behandeling van schurft na meerdere pogingen uitblijft. Tijdens een huisbezoek kijken we dan waar het mis gaat en geven we advies. Dit doen we aan de hand van een stappenplan. Steeds terugkerende vragen van patiënten prikkelden mij om dit plan nog eens onder de loep te nemen. Het is goed en belangrijk dat er binnen GGD Zuid Limburg ruimte is voor een kritische blik en persoonlijk initiatief. Dat draagt bij aan het werkplezier!

Mijn functie is tweeledig: ik doe veldwerk en maak beleid. Die combinatie is niet alleen boeiend, maar ook erg belangrijk. Want alleen door het contact met patiënten zie je duidelijk waar de behoeftes liggen. Het balletje voor een nieuw stappenplan begon tenslotte te rollen door letterlijk bij mensen thuis aan de keukentafel aanvullingen op het stappenplan te noteren. Die deelde ik binnen mijn team én de landelijke werkgroep voor scabiës. Vervolgens haalden we waardevolle input op bij specialisten zoals dermatologen en entomologen. Het eindresultaat is een compleet en toegankelijk stappenplan dat landelijk is omarmd en veel mensen zal helpen.

Het multidisciplinair samenwerken op landelijk niveau is mij goed bevallen. Het geeft energie om te weten dat je echt iets bijdraagt. Je helpt andere GGD's, huisartsen en dermatologen. Maar het allerbelangrijkst voor mij is betere hulpverlening voor de patiënt. Want schurft is dan misschien niet zo'n ernstige aandoening, de impact ervan is groot. Het kan een ontwrichtend effect hebben op een gezin. Van kinderen die niet meer naar de opvang kunnen tot radeloze ouders die stoppen met werken. Dit proces heeft me gemotiveerd om na te denken over een mogelijke volgende stap. Er zijn nog zoveel infectieziekten waar stappen te nemen zijn. Het lijkt me mooi als we als team meer kunnen doen aan preventie; proactief werken in plaats van reactief.”

Elleke Leclercq
 Sociaal Verpleegkundige Infectiebestrijding
 GGD Zuid Limburg

Infectieziektebestrijding

De infectieziektebestrijding (IZB) van de GGD Zuid Limburg signaleert wat er speelt in de regio en draagt bij aan preventie en bestrijding van infectieziekten die een risico vormen voor de volksgezondheid. Daarnaast is het een belangrijke schakel tussen de (eu)regionale en landelijke infectieziektebestrijding. Er wordt (inter-)nationaal informatie opgehaald, gedeeld en vertaald naar de uitvoering van regionaal beleid, zoals de afgelopen jaren zichtbaar was rondom Covid-19 en mpox.

Toename in niet-corona gerelateerde infectieziekten

De laatste jaren hebben volledig in het teken gestaan van de coronapandemie met verschillende lockdowns en Covid-19 op de voorgrond. De werkzaamheden zijn ondergebracht in een tijdelijke covidorganisatie binnen de GGD die intensief heeft samengewerkt met de reguliere afdelingen van de GGD. Afgelopen jaar zagen we dat de meldingen van de overige/niet-corona gerelateerde infectieziekten weer aan het toenemen zijn. Er is ook een stijging zichtbaar in de reis-gerelateerde infectieziekten. Voorbeelden hiervan zijn het oplopen van rabiës (hondsdolheid) via een beet, kras, lik of krab van een besmettelijk dier in het buitenland en legionella na een vakantie. Deze toenames zijn mede te verklaren door het afschalen van alle coronamaatregelen, zo is er meer onderling direct contact en is het reisverkeer hervat.

In mei 2022 werden de krachten weer gebundeld voor een nieuwe meldingsplichtige ziekte groep A: Mpox (apenpokken). De IZB-professionals hebben intensief samengewerkt met de collega's van het centrum seksuele gezondheid en de covidorganisatie, om deze uitbraak in te dammen.

Ook was er afgelopen jaar een toename van scabiës (schurft) meldingen waardoor uit verschillende hoeken vragen binnenkwamen bij het team IZB. Het betrof gezinnen, studenten en in enkele gevallen een signaal vanuit een zorginstelling of opvanglocatie. Naast een flinke landelijke en regionale toename in het aantal scabiës-meldingen valt op dat de casuïstiek arbeidsintensiever en complexer is dan voorheen. Door het

IZB-team van de GGD Zuid Limburg is een nieuw stappenplan ontwikkeld om burgers te helpen om de scabiësbehandeling op de juiste wijze uit te voeren. De ervaringen van patiënten zijn meegenomen, waardoor het een praktisch uitvoerbaar document is geworden dat nauw aansluit bij de behoeftes. Het Zuid-Limburgse stappenplan is in samenwerking met het RIVM, huisartsen en dermatologen doorontwikkeld en is sinds 30 november 2022 landelijk geïmplementeerd.

Op 16 december 2022 werd een verpleegkundige van de GGD Zuid Limburg door het RTL Nieuws geïnterviewd. ⁷

Bron- en contactonderzoek

In de afgelopen decennia is landelijk een dalende trend van tbc-meldingen waarneembaar. Gedurende de coronapandemie speelde waarschijnlijk de lagere instroom van immigranten, de verminderde verspreiding van de tuberculosebacterie en uitgestelde zorg hierbij een extra rol. Vanaf medio 2021 nam de vluchtelingenstroom naar Nederland weer toe en vanaf eind 2021 werd de screening rondom immigranten uitgebreid. Naast het standaard screenen op tuberculose door het uitvoeren van herhaalde röntgenfoto's bij immigranten die afkomstig zijn uit gebieden waar veel tuberculose voorkomt, wordt nu ook screening op een tuberculose-infectie aangeboden.

In 2021 zagen we hierdoor een toename van het aantal tbc-screenings en het aantal meldingen van zowel tbc-patiënten als tuberculose geïnfecteerden. In 2022 zien we regionaal dat het aantal tbc-patiënten weer iets gedaald is t.o.v. 2021

⁷ <https://www.rtlnieuws.nl/video/uitzendingen/video/5353868/rtl-nieuws-1930-uur-van-minuut-10.47-tot-13.26>

van 31 naar 23. Landelijke cijfers zijn nog niet bekend. In het aantal tuberculose-infecties zien we een stijgende lijn van 53 naar 88. Dit is mede te verklaren door de nieuwe werkwijze rondom immigrantenscreening in combinatie met bron- en contactonderzoek (BCO).

Het afgelopen jaar werden er regionaal twee grote bron- en contactonderzoeken uitgevoerd. Bron- en contactonderzoek wordt verricht rondom een tbc-patiënt om de transmissieketen te doorbreken middels vroege opsporing en behandeling van contacten. Deze grootte van onderzoek hebben we in jaren niet meer gezien. Het betrof in deze casuïstiek geen asielzoekers en/of vluchtelingen, maar een scholensetting en een appartementencomplex.

Lokaal zorg arrangement (LZA)

De landelijke afname van het aantal tbc-patiënten heeft ertoe geleid dat er ook een landelijke daling is van het aantal tbc-artsen. Om voor de toekomst de tuberculosezorg in onze regio Zuid-Limburg te kunnen garanderen heeft de GGDZL ervoor gekozen om vanaf 2022 te starten met de uitvoering van het Lokaal Zorg Arrangement (LZA). Het LZA houdt in dat alle noodzakelijke tbc-zorg in de eigen regio wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met regionale samenwerkingspartners. De tbc-bestrijding in Zuid-Limburg wordt op deze manier ook in de toekomst duurzaam en op een kwalitatief hoog niveau gehouden. De GGD ZL is de tweede GGD in Nederland die voor deze samenwerking kiest.

Sinds maart 2022 is de samenwerking met het Maastricht UMC+ geïntensiveerd. Er is een samenwerkingsverband aangegaan op artsenexpertise volgens het LZA. De taken die voorheen uitgevoerd werden door een tbc-arts van GGD Zuid Limburg, zijn uitgesplitst en worden uitgevoerd door artsen (longartsen/internist-infectiologen) vanuit het MUMC+ in samenwerking met de arts Maatschappij en Gezondheid (profiel infectieziektebestrijding) van de infectieziektebestrijding van de GGD.

De preventieve gezondheidstaken, zoals bron- en contactonderzoek liggen bij de arts Maatschappij en Gezondheid van de GGD, de medisch gerelateerde taken waaronder de patiëntenzorg bij de MUMC-artsen. De artsen zorgen samen met de tbc-verpleegkundigen en medisch technisch medewerkers voor de invulling van adequate tbc-zorg in Zuid-Limburg volgens de landelijke richtlijnen.

Trends

Gemeelde infectieziekten

aantal per jaar

2019	624
2020	22.820
2021	94.147 ⁸
2022	160.397 ⁹

Vragen over infectieziekten¹⁰

2019	934
2020	982
2021	266
2022	371

Patiënten met TBC

aantal per jaar

2019	38
2020	18
2021	31
2022	23

Recente infecties TBC

aantal per jaar

2019	81
2020	35
2021	53
2022	88

⁸ 94.033 Covid-19 meldingen, 114 overige meldingen van infectieziekten.

⁹ 160.176 Covid-19 meldingen, 221 overige meldingen.

¹⁰ Vragen over Covid-19 zijn afgehandeld door de Corona-informatielijn en zijn hier niet in opgenomen

Seksuele gezondheid

Seksuele gezondheid

Het Centrum voor Seksuele Gezondheid heeft als doel de seksuele gezondheid in de regio te verbeteren, en richt zich daarbij vooral op kwetsbare groepen in de samenleving en risicogroepen voor seksuele overdraagbare aandoeningen. Het Centrum voor Seksuele Gezondheid Limburg werkt daarin in de regio samen met andere zorgprofessionals, welzijnswerk en jeugdwerk, scholen etc.

In maart 2022 kwamen alle coronamaatregelen ten einde en kon de draad binnen de Seksuele Gezondheid weer volledig opgepakt worden met de spreekuren en outreach. Met outreach wordt bedoeld het proactief aangaan van het contact met, het voorlichten van en het testen op locatie van de risicogroepen op gebied van seksuele gezondheid, zoals jongeren onder de 25 jaar, mannen die seks hebben met mannen en sekswerkers.

Mpox

In mei werden de reguliere processen geconfronteerd met een wereldwijde uitbraak van mpox (apenpokkenvirus), een meldingsplichtige ziekte groep A. Om deze uitdaging aan te gaan werd er in korte tijd door het Centrum Seksuele Gezondheid intensief samengewerkt met de infectieziektebestrijding (IZB) en de covidorganisatie. Gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel en doorzettingsvermogen hebben ervoor gezorgd dat de krachten gebundeld werden en dat heeft een mooi resultaat opgeleverd. In korte tijd zijn namelijk volledig ingerichte testlocaties tot stand gebracht. Later zijn in samenwerking ook vaccinatielocaties ingericht. In aansluiting op de landelijke campagne werd de lokale vaccinatiecampagne rondom mpox in augustus 2022 gestart. Parallel aan deze processen werd bij positief geteste burgers bron- en contactonderzoeken verricht door de IZB in samenwerking met de covidorganisatie.

Ondanks de hectische maanden heeft Centrum Seksuele Gezondheid ervoor gezorgd dat haar

reguliere dienstverlening inclusief spreekuren, outreach en de PrEP-zorg gecontinueerd bleef. Uiteindelijk is het beoogd aantal consulten per jaar behaald en de kwaliteit van zorg geborgd.

Verbinding onderzoek en praktijk

Binnen het Centrum voor Seksuele Gezondheid is onderzoek een belangrijke pijler. Limburg4Zero is een mooi voorbeeld van een onderzoek dat sterk verbonden is met de praktijk. Dit lopende project is verder doorontwikkeld in 2022, met als doel nul nieuwe hiv-infecties in Limburg. Momenteel zetten wij bijvoorbeeld thuisafname testen voor soa's en hiv in. Hiermee willen we soa- en hiv-testen breed toegankelijk maken, als eerste voor mannen die seks hebben met mannen. Zij kunnen gratis een testkit aanvragen om thuis af te nemen. Personen die positief testen op een soa worden uitgenodigd voor behandeling. In Limburg4Zero staat de samenwerking tussen het Centrum Seksuele Gezondheid, het Maastricht UMC+, de universiteit Maastricht en andere regionale stakeholders centraal. GGD Zuid Limburg is kartrekker van dit project in Limburg. Zeer positief is dat uit een

evaluatie in 2022 blijkt dat het thuisafname aanbod gebruikt wordt door mensen die voorheen nog niet de weg hadden gevonden naar de preventieve zorg van de GGD. Van alle aanvragen, heeft 40% zich nog nooit eerder laten testen op hiv.

In 2022 is er ook een start gemaakt met het grootschalige onderzoek naar de seksuele gezondheid van jongeren: Seks onder je 25e. Duizenden jongeren uit Limburg tussen de 12 en 25 jaar worden gevraagd een vragenlijst in te vullen over hun seksuele gezondheid. De resultaten worden eind 2023 verwacht. Op basis van deze resultaten wordt beleid gemaakt en worden interventies ontwikkeld om de seksuele gezondheid van jongeren te bevorderen. Voor dit onderzoek werkt het CSG Limburg samen met Soa Aids Nederland, Rutgers, RIVM en CBS.

Nu Niet Zwanger

Het programma 'Nu Niet Zwanger' (NNZ) wordt sinds januari 2019 uitgevoerd als onderdeel van het preventieprogramma 'Kansrijke Start'. Vrouwen en mannen in een kwetsbare situatie worden door NNZ ondersteund bij het maken van een bewuste keuze met betrekking tot hun kindwens. Dit doen de Nu Niet Zwanger-professionals door een open en eerlijk gesprek aan te gaan over kindwens, seksualiteit en anticonceptie. Het programma heeft als doel om onbedoelde zwangerschappen te voorkomen en cliënten de regie terug te geven over hun kindwens.

Het Nu Niet Zwanger-team van de GGD Zuid Limburg werkt intensief samen met het medisch en sociaal domein. Zij voorzien professionals uit samenwerkingsorganisaties van een training tot aandachtsfunctionaris NNZ om zelf het gesprek aan te gaan met cliënten over kindwens, seksualiteit en anticonceptie en dit een vast onderdeel te maken van hun reguliere werk. Ook in 2022 werden er weer meerdere aandachtsfunctionarissen opgeleid en begeleid. Mede doordat steeds meer professionals op de hoogte zijn van de NNZ-werkwijze, worden de onderwerpen kindwens, seksualiteit en anticonceptie steeds meer bespreekbaar gemaakt en bereiken we

meer cliënten. We zien dit in 2022, na een aantal Covid-19 jaren, terug in een flinke toename van casuïstiek en zelfs een verdubbeling in het aantal cliënten die begeleid werden door de professionals uit de samenwerkingsorganisaties.

Het programma 'Nu Niet Zwanger' (NNZ) ontving op 16 november 2022 het Gouden Handje, dit is een Limburgse prijs voor het beste professionele initiatief met betrekking tot het voorkomen van kindermishandeling. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt tijdens de conferentie 'Limburg tegen Kindermishandeling'. Een blijk van waardering waar we enorm trots op zijn.

In 2022 hebben 460 mensen deelgenomen aan het programma Nu Niet Zwanger (NNZ), in 2021 waren dit er 284. Van de deelnemers had 93% geen kindwens of wilde de kindwens uitstellen (85% in 2021). Uiteindelijk werd er in 2022 bij 305 mensen die hun kindwens wilden uitstellen anticonceptie gerealiseerd (191 in 2021) Bij de overige mensen werd geen anticonceptie gerealiseerd of loopt het traject nog.

Trends¹¹

Procent soaconsulten naar geslacht en seksuele voorkeur

	Hetero Man	MSM	Vrouw
2019	22	28	50
2020	22	31	48
2021	22	33	45
2022	22	36	43

Procent soa consulten jongeren < 25 jaar

2019	58
2020	56
2021	54
2022	51

Soa vindpercentage MSM

2019	19,8
2020	24,3
2021	21,7
2022 ¹²	22,1

Soa vindpercentage jongeren < 25 jaar

2019	20,5
2020	22,2
2021	20,4
2022 ¹³	25,2

Soa vindpercentage sekswerkers

2019	8,9
2020	15,5
2021	15,4
2022 ¹⁴	14,2

¹¹ Tot 2020 was er jaarlijks een groei te zien van het aantal aanvragen om gebruik te kunnen maken van de diensten van het Centrum Seksuele Gezondheid, zowel voor soa, sense en PrEP. Omdat er sinds 2015 met een vaste lumpsumfinanciering wordt gewerkt zijn er momenteel geen mogelijkheden om als centrum verder uit te groeien en wordt er een strikte triage toegepast.

In 2020 en 2021 is het aantal bezoeken door de verschillende lockdowns iets gereduceerd en zijn er minder mogelijkheden geweest om de echt kwetsbare doelgroepen te bezoeken en te motiveren gebruik te maken van zorgmogelijkheden die het Centrum Seksuele Gezondheid biedt voor de regio. De verwachting is dat zodra de landelijke lockdown wordt opgeheven er weer meer vraag naar soa/sense/prep zorg zal zijn dan de GGD vanuit de beschikbare middelen kan leveren.

¹² ¹³ ¹⁴ De data van 2022 zijn gebaseerd op een ander bronbestand dan de voorgaande jaren

Aantal PrEP Startconsulten

	Startconsulten
2019	194
2020	192
2021	244
2022	217

Deelname regionale training aandacht functionaris Nu Niet Zwanger

2020	34
2021	35
2022	17

Aantal deelnemers Programma Nu Niet Zwanger

aantal per jaar

	Totaal	Begeleiding door NNZ verpleegkundigen	Begeleiding door NNZ aandacht functionarissen
2019	108		
2020	282	128	154
2021	284	154	130
2022	460	168	292

Aantal MPox vaccinaties

	Eerste prik	Tweede prik
2022	587	294

Hygiëne en Inspectie

Hygiëne en Inspectie

Goede basisvoorzieningen voor de kwetsbare doelgroepen in onze samenleving zijn belangrijk. Voorbeelden zijn verantwoorde kinderopvang en dienstverlening Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het toezicht op de kwaliteit van deze voorzieningen is een taak van de GGD. Naast deze taken voert Hygiëne en Inspectie het toezicht uit op diverse onderwerpen in het kader van technische hygiënezorg met als doel het voorkomen van infectieziekten.

Toezicht kinderopvang

De toezichthouders kinderopvang van de GGD voeren minstens één keer per jaar een onderzoek uit bij elke locatie voor dagopvang en/of buitenschoolse opvang. Bij de geregistreerde gastouders wordt er door middel van een steekproef beoordeeld of de opvang veilig en verantwoord is. Tot en met vorig jaar gebeurde dit bij een beperkt aantal gastouders, wettelijk was een minimum van 5% bepaald. In navolging van het kabinetsbesluit om met ingang van 1 januari 2022 toezicht en handhaving te intensiveren, werden bij ongeveer 30% van alle gastouders in Zuid-Limburg een onderzoek uitgevoerd.

Dit als aanloop naar de wetswijziging per 1 januari 2023 waarbij de verhoogde percentages verplicht zijn. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft structureel extra geld beschikbaar gesteld voor het gemeentefonds, waardoor deze intensivering van toezicht op de gastouderopvang mogelijk is. Voorzieningen van gastouderopvang kunnen zo vaker onaangekondigd worden geïnspecteerd, zodat er meer zicht komt op de kwaliteit van de gastouderopvang. Het afgelopen jaar is gebleken dat deze intensivering zinvol is. Bij ongeveer 30% van de uitgevoerde onderzoeken zijn tekortkomingen geconstateerd waarna deze opgelost konden worden.

Calamiteitentoezicht Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

In opdracht van de zestien Zuid-Limburgse gemeenten voert de GGD het calamiteiten-toezicht Wmo uit. Het reguliere planmatige en proactieve toezicht op de kwaliteit valt niet onder de opdracht.

Bij het calamiteitentoezicht dient de dienstverlener bij de GGD te melden als er in het kader van de Wmo een calamiteit of een geweldsincident tussen cliënten plaatsvindt. Denk hierbij aan een situatie waarin een cliënt ernstig gewond raakt of overlijdt. Als blijkt dat de melding een calamiteit of geweldsincident betreft dat voldoet aan de wettelijke definitie, wordt door de GGD onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de ondersteuning. De toezichthouder kan dan adviseren om maatregelen te nemen. Het doel hiervan is om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en herhaling te voorkomen. De gemeente ontvangt bericht van de toezichthouder over het traject dat ingezet wordt naar aanleiding van een melding.

Na afronding van een onderzoek wordt de gemeente op hoofdlijnen schriftelijk geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek en de afgesproken verbetermaatregelen. Daarnaast ontvangt de gemeente een advies om nader onderzoek te laten uitvoeren naar de implementatie van de verbetermaatregelen. De gemeente wordt geïnformeerd over de resultaten en de eindconclusie van de toezichthouder.

In 2022 zijn 7 meldingen gedaan bij de GGD waarvan alle 7 tot nader onderzoek hebben geleid. Het is opmerkelijk en enigszins zorgwekkend dat er van alle Wmo-dienstverleners bij de Zuid-Limburgse gemeenten in het afgelopen jaar slechts 7 calamiteiten zijn gemeld en dat we een dalende trend zien in de afgelopen 3 jaar. Gemeenten zijn hierover geïnformeerd en hebben al dan niet zelf de keuze gemaakt om de Wmo-dienstverleners te attenderen op de meldplicht.

Inspecties asielzoekerscentra

Om te voorkomen dat bewoners en medewerkers van een asielzoekerscentrum (AZC) een infectie oplopen, is een gezonde leefomgeving heel belangrijk. Infectieziekten kunnen zich snel verspreiden als er geen hygiëneregels zijn of als ze niet nageleefd worden. Vooral op plaatsen waar veel mensen op een kleine oppervlakte samenleven. Dit kan gevolgen hebben voor de gezondheid en veiligheid van bewoners, medewerkers en de algemene bevolking. Door extra aandacht te besteden aan hygiëne kunnen infectierisico's worden beperkt.

In opdracht van het Centraal Orgaan Opvang asielzoekers (COA) inspecteert de GGD jaarlijks asielzoekerscentra in de regio. Inspecties bij kleine woongroepen of wooneenheden worden incidenteel uitgevoerd. Bij de inspectie is de hygiënerichtlijn van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV) leidend. De GGD kijkt of de instructies gevolgd worden en of er wordt gewerkt zoals geadviseerd is. De bevindingen worden samen met eventuele adviezen per AZC beschreven in een onderzoeksrapport.

In 2022 hebben de toezichthouders de jaarlijkse hygiëne inspecties bij de reeds bestaande opvanglocaties van het COA uitgevoerd, waaronder ook twee locaties voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. We hebben kunnen concluderen dat een aantal verbeterpunten uit het hygiëne onderzoek van vorig jaar is opgepakt en er kwaliteitsverbetering heeft plaatsgevonden. In 2022 hebben er in totaal 5 jaarlijkse onderzoeken plaatsgevonden bij bestaande COA-locaties.

Daarnaast is de deskundige infectiepreventie in 2022 op verzoek van gemeenten naar diverse (nood)opvanglocaties geweest om aldaar een hygiëneaudit uit te voeren. Dit zijn locaties voor crisisnoodopvang voor vluchtelingen uit Oekraïne en naderhand ook voor de grote toestroom van asielzoekers. Voor deze audits werd gebruik gemaakt van de LCHV-checklist 'hygiëne voor gemeentelijke noodopvang'. Er werd onder meer gekeken naar schoonmaak, bouw en inrichting, voedselveiligheid, hygiëne, sanitair, douche-faciliteiten en ventilatie. De auditrapporten werden gedeeld met de verantwoordelijken. In 2022 hebben in totaal 16 hygiëneaudits plaatsgevonden binnen grote en kleinschalige (nood)opvanglocaties. Binnen alle geauditeerde locaties waren de ingezette maatregelen en condities afdoende behoudens enkele aanbevelingen welke meteen werden opgepakt.

Trends

Toezicht kinderopvang: onderzoek voor registratie

aantal per jaar

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2019	35	110
2020	31	115
2021	27	102
2022	35	82

Kinderopvang: jaarlijks onderzoek

aantal per jaar

	KDV/ BSO/ GB	Gastouder
2019	415	85
2020	206	104
2021	421	94
2022	422	185

Kinderopvang: nader onderzoek/ incidenteel onderzoek

aantal per jaar

2019	96
2020	53
2021	90
2022	87

Gemelde calamiteiten Wmo

aantal per jaar

2019	25
2020	12
2021	10
2022	7

Vergunningverlening tattoo & piercing

aantal per jaar

2019	32
2020	30
2021	43
2022	22

Vergunningverlening permanente make up

aantal per jaar

2019	32
2020	35
2021	46
2022	31

Controle seksbedrijven

aantal per jaar

2019	5
2020	3
2021	6
2022	10

Controle asielzoekerscentra

aantal per jaar

2019	3
2020	4
2021	4
2022	5

Adviseringen t.b.v. publieks-evenementen

aantal per jaar ¹⁵

2019	90
2020	-
2021	-
2022	-

¹⁵ Advisering publieksevenementen – heeft in 2020 een andere vorm gekregen.

De advisering t.b.v. publieksevenementen heeft vanaf 2020 een andere vorm gekregen en is ook in 2021 niet per afzonderlijk evenement gebeurd, maar inhoudelijk per type evenement. Gezien de wijzigingen a.g.v. het Covid-beleid zijn de adviezen gedurende het jaar verschillende keren aangepast. Ook zijn er inhoudelijke adviezen gegeven naar aanleiding van specifieke vragen of hoofdthema's.

Medische Milieukunde

De medische milieukunde (MMK) houdt zich bezig met de interactie tussen milieufactoren en gezondheid en krijgt hierover zeer diverse en complexe vraagstukken ter beoordeling voorgelegd. Het belangrijkste doel van de medische milieukunde is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van burgers door risico's van milieufactoren te beperken en positieve omgevingsfactoren te stimuleren.

Asfaltcentrale in Stein in 2022 (vervolg)

In het jaarverslag 2021 werd geschreven over de asfaltcentrale in Stein. Omwonenden ervaren geurhinder en maken zich zorgen over hun gezondheid. Naar aanleiding van deze klachten van geuroverlast, zorgen over gezondheid en overschrijding van normen heeft de GGD in 2021 op verzoek van de gemeente een gezondheidskundige risicobeoordeling uitgevoerd. Naast deze beoordeling heeft de GGD ook geadviseerd om partijen bij elkaar te brengen. Dit heeft ertoe geleid dat in maart 2022 een bewonersbijeenkomst heeft plaatsgevonden. De gemeente heeft deze bijeenkomst georganiseerd om bewoners door de verschillende betrokken partijen goed te informeren. De GGD heeft tekst en uitleg gegeven over de gezondheidskundige risicobeoordeling die zij heeft uitgevoerd. De Regionale UitvoeringsDienst (RUD) heeft de mensen geïnformeerd over wat en hoe zij hebben gemeten aan de schoorsteen en in de omgeving van de asfaltcentrale. De gemeente heeft informatie gedeeld over het juridische traject en het bedrijf zelf over de maatregelen die zij gaan treffen. MMK brengt kennis in, communiceert over de risico's, informeert burgers en adviseert gemeenten in het hele proces over te nemen stappen.

Projecten

De medische milieukunde levert een bijdrage aan verschillende projecten met als doel de gezondheid van burgers te bevorderen en te beschermen. Deze projecten zijn mogelijk door middel van subsidies vanuit verschillende kanalen. Een van deze projecten is het project Active Citizen Participation Common Ground, gestart in september 2022 voor de duur van 3 jaar. Common Ground wordt gefinancierd door de Duitse Robert Bosch Stiftung. Het doel van het project is de levenskwaliteit van burgers in de Euregio Maas-Rijn te bevorderen. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met Duitse en Belgische partners. Het streven is samen een duurzaam beleidskader op te zetten met betrekking tot klimaatverandering en gezondheid. De burger heeft inspraak en speelt een belangrijke rol.

In 2022 zijn verder de projecten 'RuimteGIDS' en 'WELLBASED' voortgezet. WELLBASED is een Europees project waaraan de gemeente Heerlen deelneemt. In dit project wordt onderzocht wat energiebesparende maatregelen en het eigen energiedrag doen met je energieverbruik en je gezondheid. Die inzichten worden gebruikt om energie-armoede te bestrijden. RuimteGIDS staat voor Ruimte en Gezondheid In De Stad. Dit is een 3-jarig project dat gesubsidieerd wordt door ZonMw.

Binnen het project werken we samen met onderzoeksorganisaties (Maastricht University, Zuyd Hogeschool), gemeenten Maastricht en Kerkrade, Projectbureau A2 Maastricht en Provincie Limburg aan kennis voor een gezonde stadsleefomgeving. Gezamenlijk zijn kennisvragen opgesteld, die uitgangspunt zijn van ons onderzoek. De lessen die we daarin leren zullen landen in de RuimteGIDS-Zuid Limburg, met handvatten voor beleidsmakers en professionals.

Omgevingswet en gezonde leefomgeving

De medische milieukunde adviseert gemeenten rondom een gezonde en fysiek veilige leefomgeving. De komst van de omgevingswet (naar verwachting zal deze in werking treden in januari 2024) zorgt ervoor dat gemeenten ons meer en tijdig(er) betrekken om gezondheid een goede plek te geven bij de inrichting van openbare ruimten. In het afgelopen jaar hebben we bijeenkomsten bijgewoond en geadviseerd met betrekking tot gezondheid in de omgevingswet. Dit was in de gemeenten Sittard-Geleen, Lijn50 gemeenten en Brunssum. Daarnaast hebben we ook deelgenomen aan een overleg over de POVI (provinciale omgevingsvisie) Zuid-Limburg en schrijven we mee aan de landelijke GGD-visie Gezonde Leefomgeving.

De medische milieukunde levert een bijdrage aan verschillende projecten met als doel de gezondheid van burgers te bevorderen en te beschermen. Deze projecten zijn mogelijk door middel van subsidies vanuit verschillende kanalen.

Trends¹⁶

Vragen van burgers

2019	201
2020	174
2021	187
2022	152

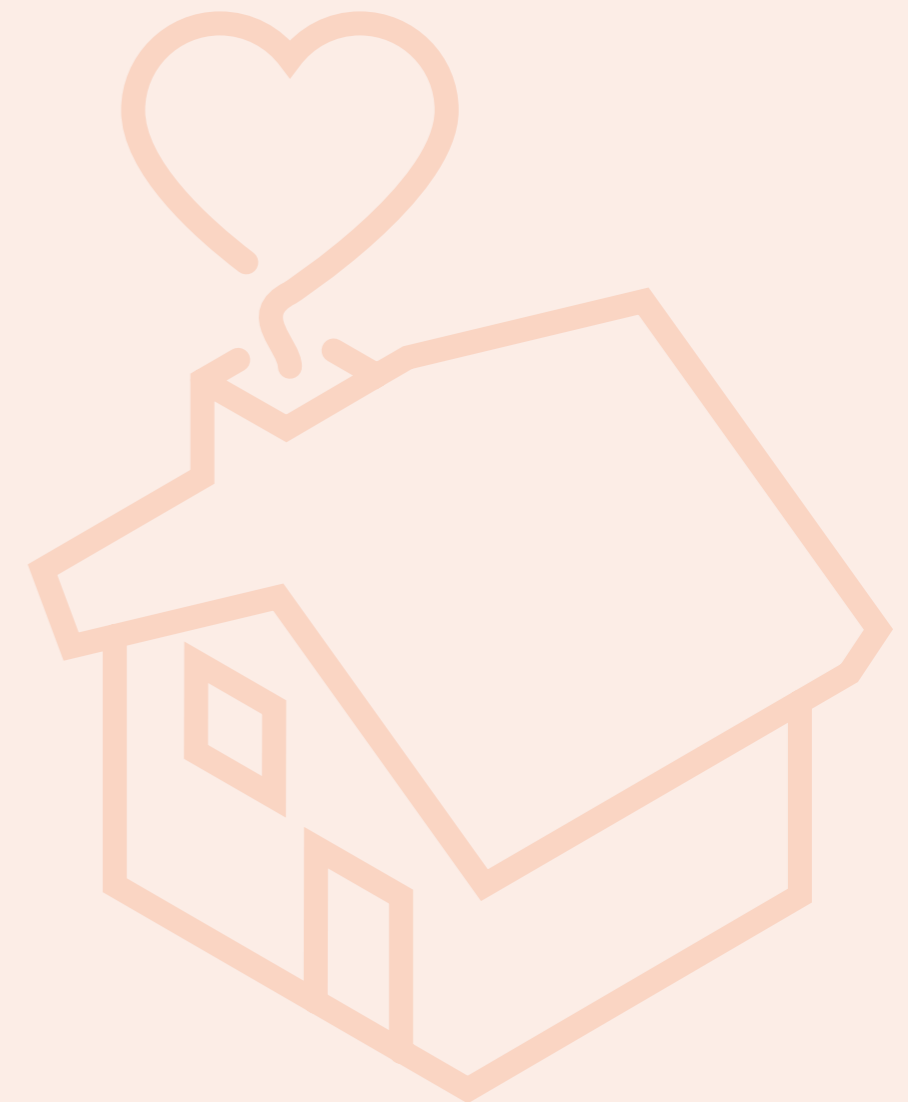
Huisbezoek met advies over gezond wonen

2019	45
2020	54
2021	32
2022	23

Adviezen/vragen onderzoek t.b.v. gemeenten, scholen en andere professionals

aantal per jaar

2019	109
2020	81
2021	107
2022	75

¹⁶ Het aantal vragen is onder andere door het preventief breed informeren afgenomen.

Publieke gezondheid

Publieke gezondheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de (publieke) gezondheid van haar inwoners en de afdeling Kennis & Innovatie helpt hierbij. Dit gebeurt op verschillende manieren: de gemeenten worden voorzien van informatie, ze worden geadviseerd bij het maken van beleid en bieden ondersteuning bij de implementatie van het beleid. De Wet publieke gezondheid schrijft voor welke taken de gemeenten aan de GGD moeten toewijzen. De taken die de GGD'en uitvoeren kunnen variëren per regio omdat zij inspelen op de lokale en regionale behoeften in gemeenten. De gemeenten in Zuid-Limburg richten zich specifiek op het terugdringen van de gezondheidsachterstanden met het programma Trendbreuk en het regionale gezondheidsbeleid 'Zuid Springt eruit'.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG)

De Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) is een netwerk waarin praktijk, onderzoek, onderwijs en beleid samenwerken om de publieke gezondheid een sterker wetenschappelijk fundament te geven, om onderzoekinstellingen nadrukkelijker te betrekken bij maatschappelijke vraagstukken en om beleidskeuzes van een goede onderbouwing te voorzien. Dit doet de AWPG door het ontwikkelen, delen en toepassen van kennis en best practices over maatschappelijke vraagstukken in de publieke gezondheid. Een greep uit het vele werk van de AWPG in 2022:

- Rapportage vervolgmetering Sociale Agenda Provincie Limburg;
- Innovatief onderzoek naar bijvoorbeeld nieuwe aanpakken en interventies binnen Trendbreuk/ Kansrijke Start en effectieve, laagdrempelige en toegankelijke hiv-preventie strategieën ('Limburg4zero');
- Kennisdeling, onder andere door de organisatie van drie drukbezochte refereravond; en
- Een verbindende rol in diverse (regionale) netwerken en samenwerkingsverbanden.

Omdat de GGD inzet op versteviging van de AWPG en de kennis- en adviesrol van de GGD binnen de publieke gezondheid, werd de AWPG in 2022 voorzien van een nieuw team van programmaleiders en programmacoördinatoren.

Trendbreuk

Sinds 2019 wordt in Zuid-Limburg intensief samengewerkt door gemeenten, Provincie Limburg, GGD Zuid Limburg, maatschappelijke organisaties en andere samenwerkingspartners om de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg te verkleinen. Het programmabureau Trendbreuk kreeg in 2019 de opdracht om uitvoering te geven aan de trendbreukambitie om in 2030 een kwart van de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg ten opzichte van het landelijk gemiddelde te hebben ingelopen.

Het programmabureau Trendbreuk heeft een belangrijke regio- en regierol. Naast de initiatieven en projecten die in de eerste jaren van het trendbreukprogramma zijn gestart, zijn er in 2022 nog andere ontwikkelingen en initiatieven ingezet in de regio. Om te komen tot verdere verdieping, verbreding en verbinding werd in de tweede helft van 2022 een analyse uitgevoerd naar de opdracht

die het programmabureau tot nu toe had én zou moeten krijgen in de toekomst.

Trendbreuk is inmiddels meer dan een programma. Het is een netwerkorganisatie die laat zien dat krachten bundelen loont en leidt tot successen in de aanpak. En juist in die netwerkorganisatie willen we verder groeien, omdat daar de sleutel ligt tot borging en verduurzaming van de aanpak om te komen tot een gezonde generatie. Naast de kar-trekkersrol die de GGD heeft in de trendbreukaanpak is de GGD tevens uitvoerder en adviseur zoals ook blijkt uit de bijdragen van de diverse afdelingen aan het programma Trendbreuk in 2022.

Versterking van de aanpak Trendbreuk door verbinding onderzoek-beleid-praktijk

De GGD heeft een belangrijke kennis- en adviesfunctie waarbij het ontwikkelen, delen en toepassen van kennis voor beleid en praktijk centraal staat. Vanwege de ambities uit de regionale gezondheidsnota 'Zuid springt eruit' staat deze rol van de afdeling Kennis en Innovatie (K&I) dan ook voor een belangrijk deel in het teken van Trendbreuk, met focus op de jeugd. Zo leverde K&I ook in 2022 weer een bijdrage aan het inzichtelijk maken van de tussentijdse resultaten van het regionaal gezondheidsbeleid.

De medewerkers van K&I zijn (programma) coördinator in verschillende programma's die bijdragen aan het bevorderen van de gezondheid van onze Zuid-Limburgse jeugd: onder andere door het actieprogramma Kansrijke Start, de verbinding medisch-sociaal domein, de aanpak JOGG

(Jongeren Op Gezond Gewicht), Gezonde School, Gezonde Basisschool van de Toekomst, Gezonde Kinderopvang en Keigezond Limburg (netwerkaanpak van kinderen met overgewicht en obesitas).

Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het programmabureau Trendbreuk, de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) en de Kenniswerkplaats Jeugd Zuid-Limburg (KWJ). Vanuit deze samenwerking werden in 2022 data uit onder andere de GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen gebruikt voor de integrale effectmeting van de Sociale Agenda Limburg. Ook werd verkend hoe data van de Jeugdgezondheidszorg kunnen worden gebruikt voor een data-gedreven instrument voor professionals in de verloskunde en jeugdgezondheidszorg. Dit instrument ondersteunt bij het maken van keuzes voor zorg en steun aan gezinnen. Vanuit deze samenwerking werd kennis actief gedeeld in de regio, o.a. via de organisatie van gezamenlijke (netwerk)bijeenkomsten, factsheets en nieuwsbrieven.

K&I heeft een initiërende, coördinerende en verbindende rol op het vlak van onderzoek, beleid en praktijk bij diverse projecten of activiteiten en is vanuit die rol nauw betrokken bij een aantal lopende onderzoeken:

- Onderzoek Big Data voor Kansrijke Start;
- Werkgroep Data JGZ;
- Lerend netwerk gezonde kinderopvang (ZonMw);
- Knooppunten/lokale coalities (ZonMw);
- Monitoring Geboortezorg Flex;
- Monitoring en evaluatie M@ZL

De GGD heeft een belangrijke kennis- en adviesfunctie waarbij het ontwikkelen, delen en toepassen van kennis voor beleid en praktijk centraal staat.

Inzicht in de gezondheidssituatie van Zuid-Limburg als basis voor goed onderbouwd gezondheidsbeleid

Het onderbouwen en evalueren van beleid binnen de publieke gezondheidszorg vereist steeds vaker data. Het gaat dan om data over de gezondheid en het welzijn van de inwoners in Zuid-Limburg, liefst op een zo lokaal mogelijk niveau. De afdeling Kennis & Innovatie monitort in opdracht van gemeenten al jaren de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg, als onderdeel van een wettelijke taak zoals vastgelegd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Dat doet zij met behulp van verschillende gezondheidsmonitors:

- In het najaar van 2021 vond de afname van de gezondheidsmonitor Jeugd (doelgroep 2e en 4e klas van het voortgezet onderwijs) plaats. Van de 25 middelbare scholen in Zuid-Limburg deden 20 scholen mee aan de monitor. De totale respons op de deelnemende scholen was 66%. De resultaten van de monitor zijn in 2022 in samenwerking met de jeugdgezondheidszorg gepresenteerd aan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. De resultaten en de gesprekken lieten zien dat er een grote veerkrachtige groep jongeren woont in Zuid-Limburg, maar ook dat de mentale weerbaarheid van jongeren aandacht nodig heeft. Opvallend was de stijging in alcoholgebruik en een gevoel van onveiligheid in de regio, thema's om in 2023 verder onder de loep te nemen. De 20 deelnemende scholen hebben allemaal een schoolprofiel ontvangen. De adviseur gezondheidsbevordering en een jeugdverpleegkundige die actief is op de betreffende school, hebben dit profiel met directie en/of zorgcoördinator van de school besproken. Samen zijn acties, interventies en initiatieven verkend die de gezondheid van de scholieren ten goede komen.
- In het 2e en 3e kwartaal van 2022 werd de gezondheidsmonitor Jongvolwassenen afgenomen bij jongvolwassenen tussen de 16 en 25 jaar. Met deze monitor wordt geprobeerd deze moeilijk bereikbare doelgroep

beter in beeld te krijgen. Samen met de Zuid-Limburgse gemeenten, het VISTA college en door de lokale inzet van social media bereikten we in Zuid-Limburg bijna 2000 jongvolwassenen. In 2023 worden de resultaten van deze monitor gepresenteerd.

- In het najaar van 2022 vond de afname van de extra gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (Covid-19) plaats. Deze monitor biedt informatie op het niveau van de gemeenten, dus niet zoals bij een reguliere monitor ook op het niveau van wijken of kernen. 24.000 Zuid-Limburgse volwassenen in de leeftijd 18-64 jaar werden uitgenodigd, daarvan deden er bijna 6.000 mee (respons 25%). In de leeftijd 65 jaar en ouder zijn 12.000 mensen uitgenodigd, daarvan deden 5.400 mee (respons 45%). Resultaten van deze monitor worden in 2023 gepubliceerd.

Tegelijkertijd levert de GGD een belangrijke bijdrage aan de (landelijke) Integrale Gezondheidsmonitor Covid-19, waarmee de gevolgen van de coronacrisis voor de korte en lange termijn op de gezondheid in kaart worden gebracht. De GGD werkt hierin samen met GGD GHOR Nederland, het RIVM, het Nivel en het ARQ (Nationaal Psychotrauma centrum). Het onderzoek duurt 5 jaar (2021-2025) en wordt gesubsidieerd door ZonMw in opdracht van het ministerie van VWS.

De GGD beschikt over een gezondheidspanel waarmee Zuid-Limburgse burgers middels een korte vragenlijst kunnen worden bevraagd over een specifiek thema. In 2022 deden ruim 6.000 panelleden mee aan een onderzoek over vrijwilligerswerk. De resultaten lieten zien dat veel burgers gemotiveerd zijn om vrijwilligerswerk te doen. Gemeenten ontvingen de regionale resultaten via een factsheet aangevuld met specifiekere informatie over het vrijwilligerspotentieel in hun gemeente.

Trends

Gezonde School BO

2019	66
2020	73
2021	76
2022	81

Gezonde School VO

2019	10
2020	13
2021	13
2022	12

Gezonde School MBO

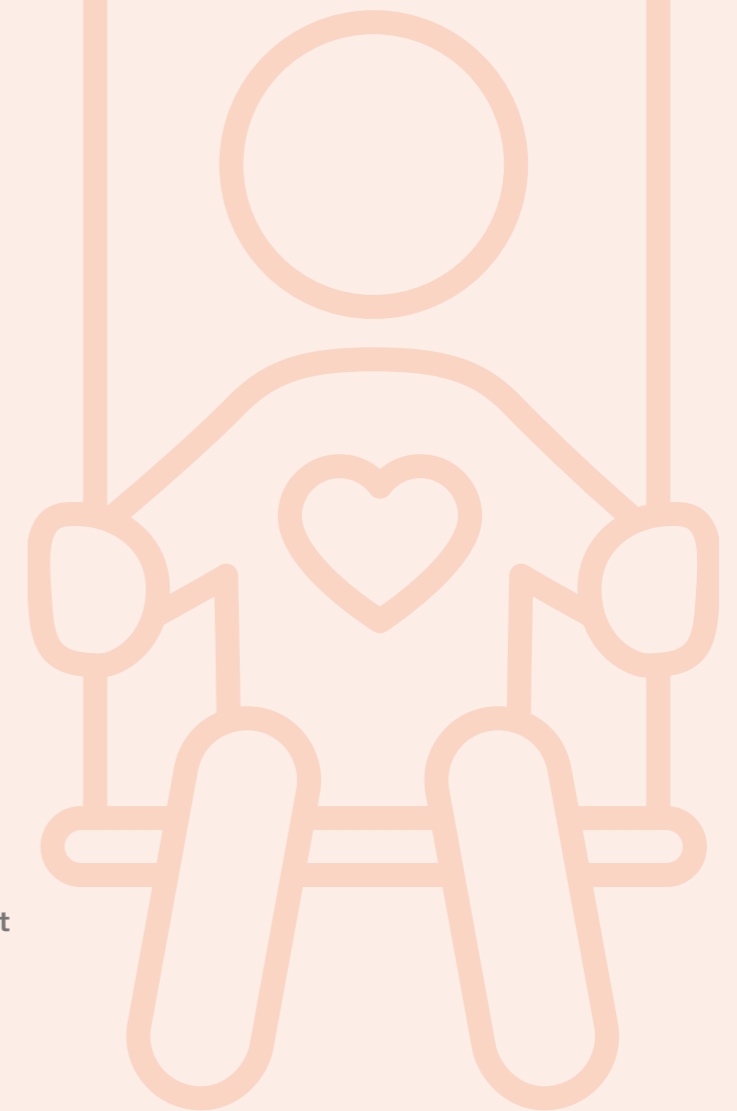
2021	1
2022	1

JOGG Gemeenten

2019	12
2020	16
2021	16
2022	16

Aantal scholen in Zuid-Limburg met een Vignet Gezonde School

2019	76
2020	86
2021	89
2022	94

Sociaal Medische Advisering

Sociaal Medische Advisering

De gemeenten en sociale diensten ontvangen vragen voor hulpmiddelen, ontheffingen, arbeidsongeschiktheid en dergelijken. In sommige situaties vragen zij advies aan de GGD om een goed besluit hierover te kunnen nemen. Deze adviesvragen komen terecht bij de Sociaal Medische Advisering (SMA).

Krapte arbeidsmarkt

Ook de werkzaamheden van de sociaal medische advisering (SMA) zijn in 2022 beïnvloed door het tekort aan artsencapaciteit. Een beeld dat ook landelijk speelt. Door het vertrek van een medisch adviseur en de krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk gebleken om openstaande vacatures op te vullen. Het gevolg hiervan waren olopende doorlooptijden van de adviezen aan gemeenten met alle gevolgen van dien.

Vanuit de GGD is een tweetal ingrijpende maatregelen genomen:

- van 1 september tot 1 november 2022 werd een stop aangekondigd voor het aanvragen van keuringen vanuit gemeenten bij de GGD.

- voor de gemeenten waarmee de GGD geen samenwerkingsovereenkomst op het gebied van SMA heeft is per 1 september 2022 de dienstverlening in het kader van de Participatiewet gestopt en per 1 januari 2023 de dienstverlening voor de leerplicht.

Vanaf 1 november 2022 is de dienstverlening vanuit de SMA gecontinueerd. Wel vraagt dit tekort aan artsen om een nieuwe aanpak. Daarom zijn er gesprekken gevoerd met de gemeenten om de adviesteams te verstevigen, met als doel om op de lange termijn de aanvragen bij de GGD te verminderen. De gesprekken met gemeenten worden in 2023 voortgezet.

Ook de werkzaamheden van de sociaal medische advisering (SMA) zijn in 2022 beïnvloed door het tekort aan artsencapaciteit.

Trends

Casusbespreking in het Medisch Advies Team

aantal per jaar

2019	6.374
2020	3.460
2021	3.874
2022	4.101

Advies totaal

aantal per jaar

2019	2.764
2020	2.459
2021	1.976
2022	1.483

Soort adviezen

	GPK	Wmo	Bijzondere Bijstand	Participatiewet	Leerlingenvervoer/Leerplicht
2019	680	1.311	25	676	72
2020	571	1.211	20	552	105
2021	417	1.023	14	446	76
2022	424	721	9	258	71

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Sommige mensen vragen zelf niet om hulp of gaan hulp uit te weg, terwijl ze dit wel hard nodig hebben. De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg houdt zich met deze mensen bezig. Zij richten zich op het voorkomen, signaleren en oplossen van problemen van zowel medische als maatschappelijke aard. In Zuid-Limburg wordt deze zorg door verschillende partijen uitgevoerd. In Parkstad is dat Mondriaan en in Maastricht/Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek is dat de GGD Zuid Limburg.

Opdracht commissie Zorg & Veiligheid

In 2021 is een ambtelijke werkgroep gestart om de knelpunten en kansen van de bemoeizorg van GGD Zuid Limburg in kaart te brengen. In 2022 is daar een opdracht van de Commissie Zorg & Veiligheid uit voort gekomen. Deze opdracht luidt: 'Onderzoek en maak inzichtelijk wat de overeenkomsten en verschillen zijn, zowel inhoudelijk als organisatorisch, tussen de bemoeizorg in de sub-regio's en breng op basis daarvan een advies uit aan de commissie over een vervolgtraject'.

Mondriaan en de GGD hebben gezamenlijk deze opdracht opgepakt. Uit de analyse blijkt dat de doelgroep, de werkwijze en de processen van de twee organisaties grotendeels vergelijkbaar zijn. In het voorjaar 2023 worden de resultaten voorgelegd aan de Commissie Zorg & Veiligheid. De verwachting is dat hier een vervolgopdracht uit voort komt.

Taakstelling Maastricht-Heuvelland

In 2020 werd door Maastricht en de Heuvelland-gemeenten aangekondigd dat er bezuinigd zou worden op de werkzaamheden van het Vangnet Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) van GGD Zuid Limburg en in 2022 is dit gerealiseerd. Dit betekent dat voor deze gemeenten de formatie voor de Wijk-GGD'er is verminderd en de straatpsychiater is gestopt.

De verminderde inzet van de Wijk-GGD'er heeft als gevolg dat er een wachtlijst is ontstaan voor het oppakken van meldingen door het Vangnet OGGZ. Met het stoppen van de inzet van de straatpsychiater verlopen de contacten met de GGZ en de huisartsen minder soepel. Daarnaast verloopt het proces bij het aanvragen van een crisisopname of zorgmachtiging trager omdat de reguliere weg bewandeld dient te worden via de huisarts en gemeenten.

Trends

Totaal aantal meldingen en advies- en consultatievragen in behandeling

aantal per jaar

2019	641
2020	657
2021	682
2022	564

Meldingen uit eerdere jaren

aantal per jaar

2019	176
2020	178
2021	178
2022	103

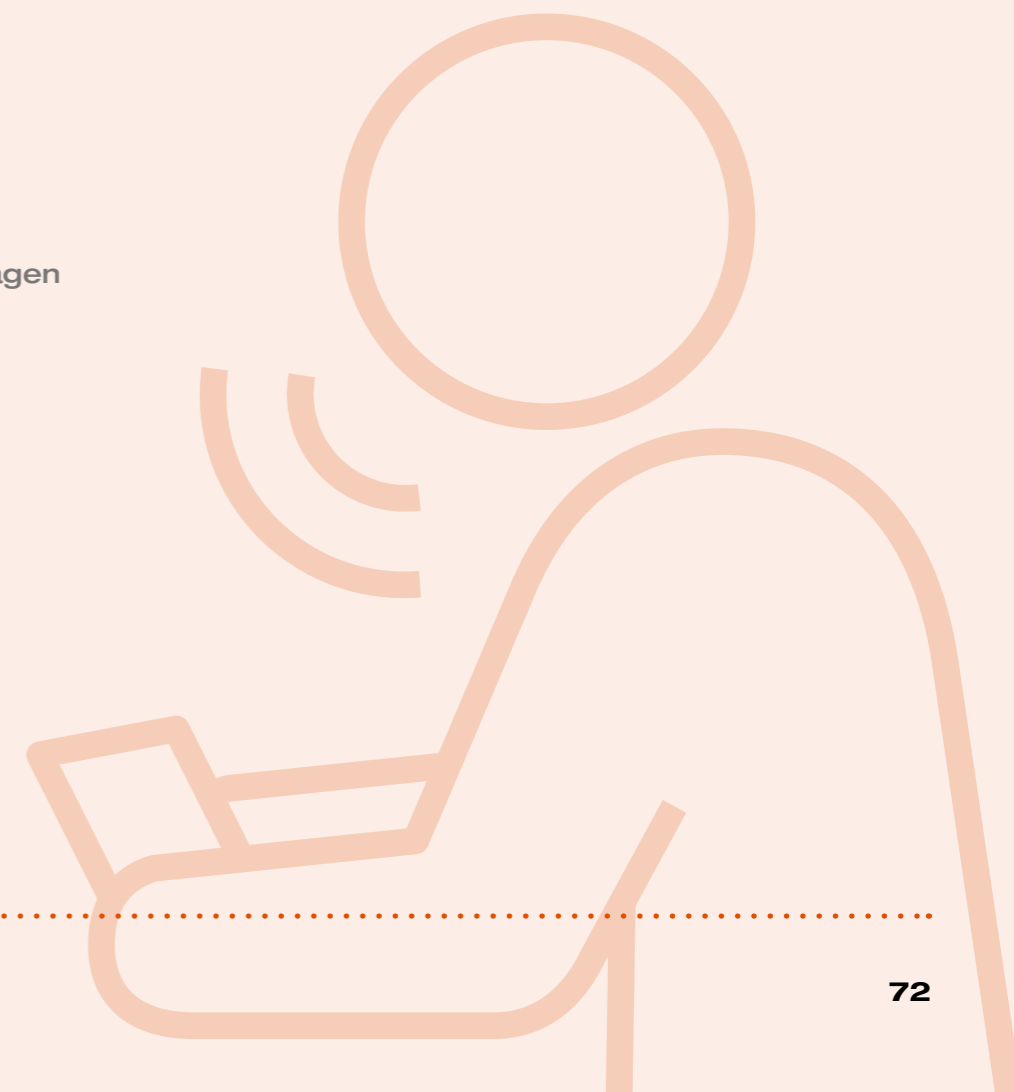
Nieuwe meldingen

aantal per jaar

2019	331
2020	284
2021	254
2022	228

Advies & consultatievragen

2019	134
2020	195
2021	250
2022	233

Forensische Geneeskunde

De forensisch artsen van de GGD zorgen in opdracht van gemeenten voor de lijkschouw en doen waar nodig onderzoek bij overlijden. In Nederland oordeelt de huisarts of behandelend specialist of er sprake is van een natuurlijke dood. Bij twijfel wordt de forensisch arts (gemeentelijke lijkschouwer) van de GGD ingeschakeld die de oorzaak en de wijze van overlijden probeert vast te stellen. Daarnaast draagt de forensische dienst van de GGD zorg voor de medische zorg aan arrestanten en levert medische expertise voor onderzoek en rapportage in zaken als mishandeling, zedenzaken en misdrijven.

Landelijke en regionale ontwikkelingen forensische geneeskunde

Landelijk is de toekomst van de forensische geneeskunde al enkele jaren onderwerp van gesprek. Het forensisch medisch onderzoek wordt in de toekomst niet meer door de afzonderlijke GGD'en georganiseerd, maar krijgt een bovenregionale invulling. Op basis van landelijke ontwikkelingen is een landelijke visie op de forensische geneeskunde voor de toekomst geformuleerd.

In de Tweede Kamer wordt gesproken over een vernieuwde werkverdeling voor de forensische geneeskunde. De forensische, medische expertise blijft de verantwoordelijkheid van de GGD'en, maar de medische arrestantenzorg wordt ondergebracht bij de politie. Dat wordt gezien als een markttaak die dient te worden aanbesteed. De verwachting is dat deze aanbesteding voor 2024 gaat plaatsvinden.

Om de bovenregionale samenwerking vorm te geven, is in 2021 een project gestart om forensische diensten van GGD Zuid Limburg en GGD Limburg-Noord samen te voegen. De implementatie van dit project heeft forse vertraging opgelopen door het uitblijven van beschikbare middelen van de landelijk overheid. Op 31 december 2022 was de samenwerking compleet.

Er zijn voldoende bouwstenen klaar die in 2023 geïmplementeerd worden en moeten leiden tot één stabiele forensische organisatie in Limburg.

Gemeentelijke Lijkschouw onder druk

Het aantal geregistreerde forensisch artsen in Nederland neemt af. Dit is een trend die al jaren geleden is ingezet en ondanks landelijke promotiecampagnes, een nieuwe opleiding en het zorgdragen voor aantrekkelijk werkgeverschap, blijft het aantal afnemen. Het is daarom ook noodzakelijk dat GGD'en samenwerken om de dienst 24/7 beschikbaar te houden. In het voorjaar 2022 bleek dat in Limburg niet meer mogelijk en hebben de DPG'en besloten niet nog meer inzet van het huidige personeel te vragen, waardoor de beschik- en bereikbaarheid in het geding kwam. Er waren momenten dat er geen forensisch arts beschikbaar was voor de lijkschouw, schouwen na euthanasie en andere werkzaamheden van de forensische dienst zoals de medische arrestantenzorg.

Ketenpartners werden geïnformeerd en ook het Openbaar Ministerie (OM) en de Inspectie werden op de hoogte gebracht. Beide GGD'en hebben een handelingsperspectief gemaakt voor zorgpartners over wat te doen bij een vermoeden van niet-natuurlijk overlijden. Daarbij is advies gevraagd bij de zorgpartners die constructief

hebben meegewerkt aan de totstandkoming van een aantal perspectieven. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en het OM hebben de handelingsperspectieven beoordeeld en als oplossing bekrachtigd. Op deze manier hebben werkzaamheden als lijkschouw na een euthanasie, mede door de flexibiliteit van de forensische artsen, doorgang kunnen vinden.

Ook is de forensische geneeskunde aan slag gegaan met taakdifferentiatie, waardoor we een 9-tal verpleegkundigen aan het forensisch team hebben toegevoegd die voornamelijk in de medische arrestantenzorg en bij de bloedproeven worden ingezet. Dit verlicht de werkdruk bij de forensisch arts. Ook is er een aantal artsen aangenomen die geen forensische achtergrond hebben, maar die net als de verpleegkundigen werk uit handen hebben genomen.

FMEK en zedenonderzoeken bij jonge kinderen

In 2022 is het landelijke programma Forensisch Medische Expertise bij Kinderen en kwetsbaren (FMEK) voortgezet. Bij FMEK gaat het om de inzet van de forensische expertise bij het vermoeden van kindermishandeling of mishandeling en misbruik bij de groep ouderen of mensen met een verstandelijke handicap. Met ketenpartners is een werkprocedure opgesteld. Afspraak is dat partijen casussen bij deze manier van werken periodiek willen evalueren. Tevens is er een samenwerkingsdocument opgesteld tussen partijen. De gemeente draagt de kosten voor een FMEK-onderzoek wanneer er een aanvraag komt vanuit politie of justitie, echter wanneer een andere partij een aanvraag doet zal dit de komende jaren gesubsidieerd worden door de landelijke overheid (ministeries van VWS en Justitie en Veiligheid).

Een specifieke FMEK-taak is het uitvoeren van zedenonderzoek bij jongeren tot 16 jaar. Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) had de landelijke taak deze onderzoeken te doen bij kinderen tot 12 jaar, bij kinderen van 12 tot 16 jaar werd er overlegd met de lokale forensisch arts van de GGD of deze het onderzoek zelfstandig kon

uitvoeren. Eind maart 2022 kreeg de GGD de taak om al deze zedenonderzoeken uit te voeren. De GGD'en hebben landelijk een plan bij de ministeries ingediend om deze onderzoeken zo goed mogelijk in te richten. Door het OM en de beroepsgroep van forensisch artsen is de eis gesteld dat een arts een bepaald aantal onderzoeken per jaar moet uitvoeren om ervaren genoeg te worden bevonden. Omdat dergelijke onderzoeken ongeveer 100 keer voorkomen in heel Nederland (6 keer in Limburg tot 12 jaar) is besloten dat dit landelijk georganiseerd en uitgevoerd wordt. Het plan zal begin 2023 door de ministeries beoordeeld worden.

Trends

Lijkschouw

aantal per jaar

2019	453
2020	480
2021	466
2022	555

Euthanasie

aantal per jaar

2019	309
2020	300
2021	337
2022	399

NODOK meldingen

aantal per jaar

2019	44
2020	37
2021	33
2022	29

FMEK

aantal per jaar

2019	6
2020	2
2021	21
2022	24

NODOK onderzoek

aantal per jaar

2019	2
2020	2
2021	1
2022	5

Rekening van baten en lasten 2022

Programma Jeugdgezondheidszorg	Rekening 2022 in €	Begroting na wijzigingen 2022 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	7.053.716	7.053.706
Tarieven gemeenten plusproducten	2.164.517	2.925.000
Bijdrage gemeenten plusproducten	754.230	-
Bijdrage Rijk/Provincies	25.285.065	28.215.000
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	-	-
Overige bijdragen	3.973.315	3.175.000
Incidentele baten	-	95.000
Totale opbrengsten	39.230.843	41.463.706
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	28.190.982	30.011.529
Huisvestingskosten	4.505.576	4.791.000
Beheers- en administratiekosten	1.488.285	1.262.500
Kosten vervoermiddelen	57.922	65.000
Kosten automatisering	908.847	849.000
Kosten medische middelen	1.131.366	835.000
Kosten uitvoering van derden	146.608	116.000
Afschrijvingskosten	2.559	7.000
Rente en bankkosten	71.955	-
Incidentele lasten	8.084	79.000
Totale exploitatiekosten	36.512.184	38.016.029
Overhead	3.052.448	3.447.677
Resultaat voor vennootschaps-belasting	-333.789	-
Vennootschapsbelasting	20.027	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-313.762	-

Jeugd- gezondheids- zorg

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is het fundament voor een gezonde jeugd. Alle ouders en kinderen kunnen er terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van een gezonde, veilige ontwikkeling en positieve opvoeding. De JGZ heeft hierdoor als enige partij in de gezondheidszorg en het sociaal domein vrijwel alle kinderen in Nederland in beeld en weet of ze gezond opgroeien.

Op 3 juli 2018 besloten de zestien gemeenten in Zuid-Limburg unaniem voor het samenvoegen van de vier organisaties voor jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Zuid-Limburg. De gemeenten spraken hiermee de wens uit dat elk kind, ongeacht in welke Zuid-Limburgse gemeente het opgroeit, recht heeft op dezelfde goede kwaliteit van zorg en ondersteuning van de JGZ. Ook hebben gemeenten de ambitie uitgesproken om de groep kinderen in Zuid-Limburg waar het goed mee gaat groter te maken.

Jeugdgezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert in alle gemeenten van Zuid-Limburg preventieve en vroegsignalerende zorg voor alle kinderen vanaf de zwangerschap tot 18 jaar. De JGZ heeft hierdoor als enige partij in de gezondheidszorg en het sociaal domein vrijwel alle kinderen in Nederland in beeld en houdt in de gaten of ze gezond opgroeien.

Voor bepaalde doelgroepen levert de JGZ ook specifieke interventies die de gezondheid van kind en gezin helpen bevorderen. Wij adviseren onze gemeenten en zijn tevens verbinder in het veld tussen het medisch en sociaal domein.

De wereld om ons heen is in beweging en de JGZ beweegt mee. Het is de ambitie van JGZ om de groep gezonde kinderen in Zuid-Limburg groter te maken dan die nu is en de zorg vooral daar in te zetten waar die het hardst nodig is.

Dienstverleningspakket van de toekomst

Waar tot 2021 nog hard gewerkt werd aan de contouren van één toekomstbestendige, professionele organisatie van jeugdgezondheidszorg met gelijkblijvende budgetten en gelijkblijvende dienstverlening, is er vanaf 2022 geïnvesteerd in de transformatie van de JGZ-dienstverlening.

Geheel in lijn met het vernieuwde Landelijk Professioneel Kader (LPK) zijn in 2022 de eerste stappen gezet naar het JGZ-dienstverleningspakket van de toekomst, waarbij de nadruk ligt op aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is (passende zorg op maat). Van het vakmanschap van de JGZ mag verwacht worden dat per kind de juiste afweging wordt gemaakt. Dat doen we op basis van (wetenschappelijke) kennis en onze eigen praktijkervaringen, gecombineerd met de ervaringen/wensen/behoefte van de jeugdige en de ouder zelf. Zo beslissen we samen en doen we wat werkt.

Concreet betekent dit dat we in 2022 nieuwe (wettelijke) taken hebben toegevoegd aan het dienstverleningspakket, zoals de prenatale huisbezoeken maar ook de interventies Stevig Ouderschap en Voorzorg. Aan de andere kant is het verplichte karakter van een aantal contactmomenten afgehaald, zodat wanneer het goed gaat met een kind de frequentie van contact in overleg met ouders omlaag kan. Daarnaast heeft ook de inzet van digitale mogelijkheden en het verder harmoniseren van processen tot één JGZ bijgedragen aan het efficiënter en effectiever inzetten van de beschikbare formatie en middelen.

Het JGZ-dienstverleningspakket zal volgend jaar een verdere transformatie doormaken, waarop de JGZ zich in 2022 heeft voorbereid. Medewerkers zijn opgeleid en werkprocessen zijn op elkaar afgestemd, zodat de transformatieopgave voortvarend doorloopt en alle Zuid-Limburgse kinderen/gezinnen passende zorg op maat krijgen.

Bijdrage aan Trendbreuk

De preventieve inzet van JGZ voor het keren van de ongezonde trend in Zuid-Limburg sluit goed aan bij het programma Trendbreuk. Hierbinnen is de JGZ een signaleerder, coördinator, verwijzer en één van de netwerkpartners in de regionale basisstructuur Kansrijke Start. In samenwerking met de professionals uit de verloskunde en kraamhulp worden kwetsbare zwangere vrouwen gesignaleerd die extra hulp nodig hebben. JGZ-coördinatoren plannen een prenataal huisbezoek in voor deze gezinnen en zetten de juiste vervolgstap in gang.

Dit kan een intake voor een interventie Voorzorg of Stevig Ouderschap zijn, of opschaling via zorgpaden of een Knooppunt, overleg voor kwetsbare zwangeren, of een ander risicozorg-overleg.

JGZ heeft in 2022 de programma's Voorzorg en Stevig Ouderschap in heel Zuid-Limburg uitgevoerd (vanaf 1 mei 2022 overgenomen vanuit de trendbreukbeweging in het reguliere JGZ-dienstverleningspakket). Verder heeft de JGZ meegedaan aan de pilots 'Knooppunten' in Landgraaf, Kerkrade en Vaals, waarbij lokaal maatwerk in zorg wordt geboden op basis van casus-overleg tussen verschillende partners, zoals JGZ, gemeenten, welzijn en maatschappelijk werk. Er is dit jaar een begin gemaakt met het formaliseren van deze samenwerkingsstructuur voor Kansrijke Start en er zijn voorbereidingen gestart voor uitbreiding van coalities en knooppunten naar alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg.

Een andere activiteit in de trendbreukbeweging waarvan de JGZ de uitvoering voor zijn rekening neemt, is de pilot Keigezond (voorheen de Limburgse netwerkaanpak Overgewicht en Obesitas). De centrale zorgverleners van de JGZ zijn nu een jaar bezig met deze driejarige pilot.

De wereld om ons heen is in beweging en de JGZ beweegt mee. Het is de ambitie van JGZ om de groep gezonde kinderen in Zuid-Limburg groter te maken dan die nu is en de zorg vooral daar in te zetten waar die het hardst nodig is.

Trends

Aantallen: kinderen in Zuid-Limburg

	2020	2021	2021
In Beeld	93.238	93.580	100.808
In Zorg	91.315	91.824	98.982
In zorg 0-18	89.862	89.538	90.304
Geboortes	4.588 ¹⁷	4.829	4.649
1e hielprik	4.215	4.677	4.513
1e gehoorscreening	4.333	4.620	4.459

* Het verschil tussen 'in zorg' en 'in zorg 0-18' betreft de leeftijdsgrens van 18 jaar. Denk hierbij aan kinderen met speciaal onderwijs die langer gebruik maken van JGZ dan de reguliere zorg of jeugdigen op het MBO (t/m 23 jaar). Ook zijn dossiers langer actief gebleven door inhaalvaccinaties HPV.

% Vaccinaties*

	Zuigelingen tot 2 jaar (%)	2020						4 jaar (%)		9 jaar (%)		12/13 jaar meisjes (%)		14 jaar (%)
		Maternale Kinkhoest ¹⁸	DKTP	Hib	HepB	Pneu	BMR	Men ACWY	DKTP	DTP	BMR	HPV	Men-ACWY	
2020	3.519	91,6	92,8	91,5	92,3	93,1	92,7	91,1	90,9	91,4	53,1	88,4		
2021	3.439	93,2	93,9	93,0	93,5	94,2	94,0	90,1	91,6	91,7	63,6	90,7		
2022	3.297	89,8	90,6	89,9	90,8	92,7	93,0	90,5	89,7	90,1	70,4	87,0		

Aantallen: Stevig Ouderschap & Voorzorg

2022	Stevig Ouderschap	Voorzorg
Nieuw gestarte trajecten 2022	118	34
Trajecten die doorlopen vanuit 2021 ¹⁹	29	-
Trajecten die doorlopen vanuit 2019,2020, 2021 ²⁰	-	20
Totaal	147	54

¹⁷ Aantal kinderen 1e hielprik en gehoorscreening bevat hoog aantal onbekenden, dit heeft te maken met adreskoppeling in kinddossier+. Vaak is adres van kind nog niet bekend wanneer wel al hielprik / gehoorscreening is gezet.

¹⁸ Aantal zwangeren gevaccineerd.

¹⁹ Traject Stevig Ouderschap duurt tot 1,5 jaar

²⁰ Traject Voorzorg duurt tot 2,5 jaar

Opkomstpercentage contactmomenten

Contactmomenten (%)	2020	2021	2021
Postnatale huisbezoek	99,55	99,52	98,46
4 weken	97,96	97,67	92,01
8 weken	97,40	97,03	90,02
3 maanden	97,05	96,47	90,23
4 maanden ²¹	96,20 ²⁰	98,53	91,68
5 maanden	96,51*	96,66	90,03
6 maanden	97,04*	-	-
7 maanden ²²	97,18	95,74	90,90
9 maanden	-	94,26	88,44
11 maanden	94,18	95,30	88,55
14 maanden	94,07	93,72	88,05
18 maanden*	91,71	90,36	86,65
2 jaar	91,54	91,33	85,73
3 jaar / 6mnd	91,71	90,87	86,05
3 jaar / 9mnd	91,51	91,53	86,43
5 / 6 jaar	88,75	88,78	83,50
10 jaar	96,37	74,60	85,57
2de klas VO	-	76,34	73,01

Belangrijk bij duiding van de cijfers:

- Bij sommige gemeenten is het aantal afgenomen hielprikken en gehoorscreeningen hoger dan het geboortecijfer voor die gemeente. Dit heeft met overlap in jaren te maken. Zo kan een kind geboren zijn in december 2020, maar de hielprik hebben gehad in januari 2021.
- In de jaarcijfers van 2020 waren het inloopspreekuur 'Zuigeling' en het inloopspreekuur 'Peuter' nog twee aparte contactmomenten, deze zijn in 2021 samengevoegd naar één contactmoment/ inloopspreekuur.

Aantal kinderen: Oekraïense vluchtelingen ²³

	2022
In beeld	794
In zorg	788
In beeld 4-18	660
In zorg 4-18	660

²¹ *Wijzigingen in beleid. Vanaf september 2020 zijn CM 4 en 6 maanden samengevoegd tot één CM 5 maanden, met een mogelijkheid op indicatie een CM 4 maanden vooraf te plannen.

²² Flexibel CM

²³ De dienstverlening aan 0 - 4 jarige kinderen uit de Oekraïne is in maart als separate dienstverlening opgestart en in september opgenomen in de reguliere dienstverlening. De zorgverlening aan Oekraïense kinderen van 4-18 jaar is in september opgestart. Deze aanpak is regelmatig afgestemd met afvaardiging van de 16 gemeenten.

Rekening van baten en lasten 2022

Programma Jeugdgezondheidszorg	Rekening 2022 in €	Begroting na wijzigingen 2022 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	17.373.657	17.604.152
Tarieven gemeenten plusproducten	943.560	1.035.000
Bijdrage gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	789.574	237.500
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	-	-
Overige bijdragen	281.197	875.000
Incidentele baten	39.154	-
Totale opbrengsten	19.427.142	19.751.652
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	12.968.840	14.074.152
Huisvestingskosten	1.637.717	1.250.000
Beheers- en administratiekosten	94.063	155.000
Kosten vervoermiddelen	-	-
Kosten automatisering	325.395	225.000
Kosten medische middelen	68.300	60.000
Kosten uitvoering van derden	4.320	2.500
Afschrijvingskosten	98.910	95.000
Rente en bankkosten	35.798	-
Incidentele lasten	-	-
Totale exploitatiekosten	13.131.727	13.845.676
Overhead	4.332.315	3.890.000
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-138.516	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	-138.516	-

Acute zorg

Als elke seconde telt, rukken de ambulances met zwaailicht en sirene uit. Ook als een patiënt niet in levensgevaar is, maar wel dringend hulp nodig heeft, rijdt de ambulance er zo snel mogelijk naartoe. Daarnaast verzorgt de regionale ambulancevoorziening (RAV) vervoer op afspraak, bijvoorbeeld van ziekenhuis naar huis. De spin in het web van de ambulancezorg is de meldkamer. Hier coördineren de centralisten de ambulancezorg en hebben zij contact met melders, de ambulanceteams en andere zorgverleners.

De GHOR Zuid-Limburg verbindt partners tussen zorg en veiligheid. Samen met geneeskundige- en veiligheidspartners zorgt de GHOR voor een goede voorbereiding op een crisis of ramp. Tijdens een crisis of ramp coördineert de GHOR de inzet van de zorgorganisaties in de regio. Hierdoor wordt de zorgcontinuïteit in de regio geborgd. De patiënt krijgt snel de juiste zorg op de juiste plek. Tevens ondersteunt de GHOR het besluitvormingsproces tijdens een crisis door het delen van informatie en vertegenwoordiging van het geneeskundige netwerk bij veiligheidspartners (veiligheids-regio, brandweer, gemeenten en politie).

Ambulancezorg

Op weg naar één ambulancezorg in Limburg. Het jaar 2022 stond in het teken van de voorbereidingen voor de fusie van onze Regionale ambulancevoorziening (RAV) met de ambulancedienst in Limburg Noord. Een intensief traject dat dankzij de inzet van veel collega's succesvol is afgerond.

De eerste bestuurlijke gesprekken over vergaande samenwerking tussen de ambulancediensten in Limburg dateren van 2017. Geconstateerd werd dat beide organisaties als relatief kleine diensten kwetsbaar zijn. In de afgelopen jaren volgden meerdere onderzoeken naar de haalbaarheid, mogelijkheden en voorwaarden voor verdere samenwerking met als conclusie dat een fusie in de vorm van een stichting de meest effectieve vorm van samenwerking is om ervoor te zorgen dat slagkracht, inhoud, kwaliteit en continuïteit van de (ambulance)zorgverlening in Limburg nu en in de toekomst gewaarborgd blijven. Gemeenteraden zijn in de afgelopen jaren regelmatig geïnformeerd over het fusievoornemen o.a. in begrotingsdocumenten en jaarstukken maar ook via periodieke raadsinformatiebrieven.

Het algemeen bestuur van de GGD heeft op 14 februari 2022 een positief besluit genomen over de fusie van de ambulancedienst Zuid-Limburg met de ambulancedienst Limburg-Noord. Dit vanuit de overtuiging dat samen opgaan in de stichting Regionaal Ambulancevoorziening Limburg (RAVL) de beste garantie biedt om ook in de toekomst aan alle burgers in Limburg kwalitatief goede ambulancezorg te kunnen blijven bieden, met oog voor de specifieke regionale verschillen en inbedding in het (regionale) zorgveld. De fusie leidt tot versterking van de staf en ondersteuning, wat ten gunste komt van 'de zorg op straat'. Samengaan biedt kansen voor het personeel, verkleint de kwetsbaarheden in de organisaties, versterkt de positie in de acute zorgketen en leidt uiteindelijk tot kwaliteitswinst in de patiëntenzorg.

Zowel bij de medezeggenschaps-gremia als bij in- en externe stakeholders is de overtuiging dat samen opgaan in de stichting Regionale Ambulancevoorziening Limburg (RAVL) de beste garantie biedt om ook in de toekomst aan alle burgers in Limburg kwalitatief goede ambulancezorg te kunnen blijven bieden.

Door het bestuur van de GGD is wel een aantal belangrijke voorwaarden geformuleerd voor de fusie. Daarbij is gevraagd voor een minimaal behoud van kwaliteit en continuïteit: er mogen geen aanvullende kosten voor gemeenten ontstaan en de ambulancezorg in Zuid-Limburg moet herkenbaar en dicht bij de burger blijven. Verder werd aandacht gevraagd voor een zorgvuldige overgang van het personeel en enige publieke invloed in de nieuwe organisatie. Tenslotte werd een stabiele achterblijvende GGD zonder RAV belangrijk gevonden.

Minister Kuipers van VWS heeft op 6 september 2022 zijn formele toestemming gegeven voor de voorgenomen fusie. Daarbij vraagt de minister aandacht voor een aantal zaken die ook door het GGD-bestuur werden aangegeven, zoals de kwaliteit en continuïteit van de ambulancezorg en aandacht voor het in beeld houden van de regionale verschillen. Personeelsbehoud zeker in deze tijden van arbeidskrapte vindt hij van groot belang en voldoende aandacht voor het overbruggen van cultuurverschillen. Tenslotte stelt de minister dat de fusieorganisatie moet blijven voldoen aan geldende eisen en richtlijnen op het gebied van continuïteit van zorg. Bovendien moet deze organisatie ook een goede verantwoordelijkheidsverdeling

en besluitvormingsstructuur kennen. Al deze aandachtspunten zijn geborgd in de inrichting van de nieuwe fusieorganisatie.

De minister ziet meerdere voordelen van de fusie. Dit zijn vooral voordelen in de eenduidige aansturing in de meldkamer, één vertegenwoordiging in het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ), betere integrale samenwerking op de arbeidsmarkt, solide en uniforme ondersteunende diensten en schaalvoordelen voor het duurzaam kunnen investeren in innovaties. De minister spreekt zijn waardering uit voor de gekozen aanpak. Hij vindt dat er een zorgvuldig proces doorlopen is, waarbij we ons op meerdere manieren en momenten hebben laten adviseren en waarbij in het bijzonder burgers, cliënten, gemeenten en medewerkers een stem hebben gekregen.

Met ingang van 1 januari 2023 is de nieuwe Ambulancedienst Limburg een feit. Een groot compliment aan alle collega's die een bijdrage hebben geleverd.

GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) Zuid-Limburg is begin 2022 gestart met het project 'Melding en Alarmering zorgpartners'. Dit project kwam voort uit het ambitieplan 'samen beter voorbereid' (oktober 2019) van Zuyderland MC, Maastricht UMC+ en de GHOR Zuid-Limburg. In dit ambitieplan werd al vastgesteld dat de alarmering van zorgpartners (hier specifiek ziekenhuizen bedoeld) anders en steviger ingeregeld moest worden.

Een van de basisvereisten van crisismanagement is melding en alarmering en staat voor de GHOR Zuid-Limburg altijd hoog op de agenda. Uit de interne evaluatie van de GHOR ZL over de Hoogwaterramp 2021 is nogmaals het belang van melding- en alarmering benadrukt. Ook kwam onder andere naar voren dat tijdens het Hoogwater 2021 er deels of niet duidelijk was waarvoor en hoe contact opgenomen kon worden met de GHOR ZL. Daarnaast ontbrak er een duidelijke alarmeringsmethode voor zorginstellingen.

De GHOR Zuid-Limburg heeft daarom het ontwikkelen van een regionale procedure en het inregelen van een meldings- en alarmeringssysteem voor zorgpartners tot prioriteit van 2022 gemaakt. Concreet gaf het project invulling aan een regionale procedure met betrekking tot melding en alarmering bij mono- en GRIP-incidenten die van invloed (kunnen) zijn op de ketencontinuïteit van zorg in de regio of op de zorgcontinuïteit/ bedrijfscontinuïteit van een of meerdere zorginstellingen. Hierdoor kunnen zorginstellingen gelijktijdig gealarmeerd en/of geïnformeerd worden.

Informatiesessies ketenpartners

Voor dit project heeft de GHOR ZL goede feedback ontvangen in diverse klankbordgroepen en informatiebijeenkomsten met deelnemers zoals: acute- en niet-acute zorgpartners, GHOR Limburg-Noord, piketfunctionarissen van de GHOR ZL, Meldkamer Limburg Beheer en diverse stakeholders binnen de veiligheidsregio Zuid-Limburg. De informatiesessies zijn daarnaast

gebruikt om elkaar beter te leren kennen (GHOR - zorgpartners) en de werkzaamheden van de GHOR ZL verder te verduidelijken. Onderstaande video geeft een korte impressie van een van deze sessies:

<https://www.youtube.com/watch?v=emV6is5v0yg>

De kernboodschap uit de diverse bijeenkomsten is helder: alarmeer laagdrempelig en alarmeer vroegtijdig. Alarmeer indien mogelijk vóór een eventuele opschaling (GRIP) en na alarmering is er vooral behoefte aan makkelijk toegankelijke informatie en een mogelijkheid tot afstemming.

Op 6 oktober 2022 is het project alarmering zorgpartners live gegaan. Hierdoor is het mogelijk om tegelijkertijd meer dan 150+ crisiscoördinatoren/zorgpartners van 35 verschillende zorgorganisaties te alarmeren en informeren bij een ramp of crisis. Zo zijn we in de geneeskundige keten nog beter voorbereid op rampen en crises!

Meer informatie of deelnemen als zorgorganisatie? Stuur een e-mail naar acghor@ggdzl.nl

Bekijk hier het [GHOR jaarverslag 2022](#)

Rekening van baten en lasten 2022

Programma Acute Zorg	Rekening 2022 in €	Begroting na wijziging 2022 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	1.128.764	1.128.756
Tarieven gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	3.185.900	1.581.000
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	26.384.616	25.676.412
Overige bijdragen	320.938	1.670.000
Incidentele baten	162.622	-
Totale opbrengsten	31.182.840	30.056.168
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	22.366.492	21.062.955
Huisvestingskosten	892.772	885.000
Beheers- en administratiekosten	1.117.818	1.479.000
Kosten vervoermiddelen	1.308.827	1.191.000
Kosten automatisering	581.550	515.000
Kosten medische middelen	904.600	706.000
Kosten uitvoering van derden	492.447	446.000
Afschrijvingskosten	1.458.562	1.192.000
Rente en bankkosten	97.688	90.000
Incidentele lasten	799.871	-
Totale exploitatiekosten	30.020.627	27.566.955
Overhead	3.078.078	2.839.213
Resultaat voor vennootschapsbelasting	-1.915.865	-350.000
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	350.000	350.000
Nog te bestemmen resultaat	-1.565.865	-

Trends²⁴

Prestatienorm A1-rit

Percentage binnen 15 min. ter plekke

2019	95,5
2020	95,3
2021	93,9
2022	93,6

Aantal bestelde ritten

per jaar

2019	12.253
2020	11.001
2021	11.071
2022	11.555

Gemiddel aantal spoedritten

per dag

2019	107,67
2020	103,02
2021	114,15
2022	121,21

Aantal maatwerkadviezen voor B- en C-evenementen

2019	159
2020	19
2021	34
2022	199

Prestatienorm A2-rit

Percentage binnen 30 min. ter plekke

2019	96,6
2020	96,3
2021	93,8
2022	93,6

Spoedritten totaal

in percentage

2019	76,2
2020	77,4
2021	79,0
2022	79,2

Gemiddel aantal bestelde ritten

per dag

2019	33,57
2020	30,06
2021	30,33
2022	31,66

Totaal aantal GRIP-incidenten

per jaar

2019	100
2020	127
2021	126
2022	111

Totaal aantal ritten

per jaar

2019	51.551
2020	48.706
2021	52.736
2022	55.795

Bestelde ritten totaal

in percentage

2019	23,9
2020	22,6
2021	20,9
2022	20,7

Aantal ambulances

2019	25
2020	25
2021	26
2022	28

GRIP-incidenten

per jaar

	GRIP 0	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4
2019	68	30	1	1	-
2020	104	18	3	-	1
2021	97	20	3	-	2
2022	96	11	4	-	-

Totaal aantal spoedritten

per jaar

2019	39.298
2020	37.705
2021	41.665
2022	44.240

Gemiddel aantal ritten

per dag

2019	141,20
2020	133,10
2021	144,48
2022	152,86

²⁴ Door een andere manier van dataverwerking in 2020 wijken de cijfers ten opzichte van voorgaande jaren af.

Veilig thuis

Ieder mens heeft recht op een veilig thuis en een stabiele leefomgeving. Door huiselijk geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling en seksueel geweld, is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veilig Thuis is er voor iedereen die met geweld in afhankelijkheidsrelaties te maken heeft. We geven advies, bieden een helpende hand, doorbreken acuut onveilige situaties en zetten mensen in beweging. Veilig Thuis werkt vanuit risico-gestuurde ketensamenwerking, dat wil zeggen eerst werken aan directe veiligheid, dan zorg voor stabiele veiligheid. Dit met als motto: een veilig thuis, dat doen we samen!

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft: burgers én professionals. Veilig Thuis is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Personeel

Vakmanschap, sturing en zicht op medewerkers. In het kader van de professionalisering van de medewerkers is eind 2021 gestart met het project ‘caseloadmonitor’. In de monitor kan elke medewerker zijn/haar eigen productie-resultaten volgen. In november is het project succesvol afgesloten. Er is gemiddeld 100% caseload behaald, de diensten zijn geüniformeerd, de administratie en registratie zijn geoptimaliseerd en het bewustzijn van de kerntaken is verscherpt. Bovenal zijn er goede gesprekken gevoerd over het nut, noodzaak en prioritering van de werkzaamheden, binnen de diensten, aandachtsgebieden of in de keten. In de aansturing van de medewerker wordt de caseloadmonitoring structureel ingezet als instrument. Een in het oog springend gevolg van de interne professionalisering is dat het aantal adviezen met ruim 35% is toegenomen t.o.v. voorgaande jaren.

Diversiteit medewerkers

Veilig Thuis heeft in 2022 meerdere projecten opgestart om te verkennen in hoeverre het wenselijk en haalbaar is om het medewerkersbestand verder te diversifiëren, met het oog op effectiviteit van inzetbare capaciteit en om het hoofd te bieden aan de krapte op de arbeidsmarkt. Daarbij wordt gekeken naar mogelijkheden voor inzet van MBO-geschoolde medewerkers en wordt geïnventariseerd of samenwerking met ketenpartners mogelijk is met betrekking tot werving en inzet/uitwisseling van medewerkers. Deze projecten worden momenteel uitgevoerd en zullen naar verwachting in 2023 leiden tot een aangepaste inzet op het gebied van werving en selectie.

Stages

Veilig Thuis vindt het haar maatschappelijke opgave om stageplaatsen beschikbaar te stellen voor mogelijk toekomstige medewerkers. Door de vele veranderingen die in de afgelopen jaren plaatsvonden was er weinig ruimte voor stagiaires. Inmiddels verkeert Veilig Thuis in rustiger vaarwater en zijn er, voor het eerst sinds haar bestaan, twee

HBO-stagiaires Social Work gestart die gedurende het studiejaar 2022-2023 kennis en ervaring op komen doen.

Opleiding arts Maatschappij en Gezondheid

Veilig Thuis biedt een opleidingsplaats voor arts Maatschappij en Gezondheid, differentiatie vertrouwensarts (AIOS). Heel belangrijk om zo het hoofd te bieden aan het tekort aan beschikbare vertrouwensartsen op de arbeidsmarkt. Vanaf september 2021 heeft een AIOS gedurende 9 maanden de praktijkopleiding bij Veilig Thuis gevolgd.

Veilig Thuis biedt ook stageplaatsen aan andere artsen Maatschappij en Gezondheid in opleiding, bijv. tot Jeugdarts en arts forensische geneeskunde. In het najaar hebben twee jeugd-artsen in opleiding gedurende 3 maanden hun praktijkopleiding bij Veilig Thuis gedaan.

Projecten en ontwikkelingen

Kind-gesprekken volgens het NICHD-protocol

Wanneer Veilig Thuis onderzoek in gang zet naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling, spreekt zij ook met de kinderen in het gezin om een goede inschatting te kunnen maken van de thuissituatie en van hun veiligheid. Sinds oktober 2022 voert Veilig Thuis alle kindgesprekken volgens het wetenschappelijk onderbouwd interviewprotocol National Institute of Child Health and Human Development (NICHD-protocol). Deze methode is tijdens het promotieonderzoek van een gedragswetenschapper naar de aanpak van onderzoek naar kindermishandeling geïntroduceerd bij Veilig Thuis. Deze methode levert, met het stellen van meer open vragen, meer gedetailleerde en relevante informatie op dan de voorheen gebruikte methode. Veilig Thuis Zuid-Limburg is een van de eerste regio's die volgens dit protocol werkt.

Beleid Samen tegen Mensenhandel

De gemeenten hebben samen met belanghebbende ketenpartners een beleid opgesteld voor de aanpak van mensenhandel. Ook Veilig Thuis heeft hieraan bijgedragen en input geleverd met het oog op de rol van Veilig Thuis binnen de aanpak en die van het netwerk als geheel. Veilig Thuis heeft een belangrijke rol bij deze aanpak. Zo is zij het centrale meldpunt voor alle vormen van mensenhandel, te weten: seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en orgaanhandel.

Wekelijks heeft de aandachtfunctionaris mensenhandel van Veilig Thuis een gezamenlijk screeningsmoment met de zorgcoördinator en AVIM (Politie, afdeling vreemdelingenpolitie, identificatie en mensenhandel) waarbij de bij iedere partij binnengekomen signalen over mensenhandel worden gescreend.

Handle with Care

Veilig Thuis heeft sinds september 2021 de rol van de politie overgenomen in het project Handle with Care (HwC). Veilig Thuis geeft vanaf dat moment de

HwC-signalen door aan de leerplichtambtenaren in de gemeenten Heerlen en Maastricht.

HwC heeft als doel kinderen die thuis een geweldsincident meemaken snel sociale steun op school te bieden. Snel - snel in een vertrouwde omgeving is van grote waarde. De nieuwe werkwijze is in 2022 geëvalueerd. De resultaten zijn besproken in de stuurgroep HwC met als uitkomst dat HwC in 2023 structureel wordt ingebed bij Veilig Thuis en dat een verdere uitrol naar alle Zuid-Limburgse gemeenten plaats gaat vinden met ingang van het nieuwe schooljaar.

Communicatie & informatie

Website

Veilig Thuis heeft sinds 2021 een nieuwe website. De toegankelijkheid is daarmee vergroot. Sinds 2022 is de website ook in het Engels en Arabisch beschikbaar zodat informatie voor nog meer burgers in hun eigen taal te lezen is. Veilig Thuis is tevens een project gestart om alle communicatie richting direct betrokkenen, omstanders en professionals verder te professionaliseren, opdat het aansluit bij hun informatiebehoefte en duidelijkheid schept over de rol en dienstverlening van Veilig Thuis.

Veilig Thuis magazine

In mei heeft Veilig Thuis een magazine uitgebracht naar aanleiding van het vijfjarig bestaan van Veilig Thuis (enigszins verlaat i.v.m. Corona). Met het magazine wil Veilig Thuis uitdragen waar Veilig Thuis voor staat en zich voor inzet. Veilig Thuis ziet het magazine als haar visitekaartje naar buiten, als blijk van waardering voor de medewerkers van Veilig Thuis en de collega's bij partner-organisaties voor hun grote inzet op de aanpak van geweld in afhankelijkheid.

Trends

Meldingen

per jaar

2019	4.635
2020	4.322
2021	4.267
2022	4.192

Adviezen

per jaar

2019	3.924
2020	4.055
2021	3.772
2022	5.285

Rekening van baten en lasten 2022

Programma Veilig Thuis	Rekening 2022 in €	Begroting na wijzigingen 2022 in €
Opbrengsten		
Bijdrage gemeenten basispakket	7.708.046	7.710.247
Tarieven gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage gemeenten plusproducten	-	-
Bijdrage Rijk/Provincies	-	-
Bijdrage Nederlandse Zorgautoriteit	-	-
Overige bijdragen	32.909	-
Incidentele baten	-	-
Totale opbrengsten	7.740.955	7.710.247
Exploitatiekosten		
Personeelskosten	5.127.919	5.652.985
Huisvestingskosten	330.794	268.000
Beheers- en administratiekosten	35.679	93.500
Kosten vervoermiddelen	-	-
Kosten automatisering	89.608	92.000
Kosten medische middelen	-	-
Kosten uitvoering van derden	-	-
Afschrijvingskosten	-	-
Rente en bankkosten	14.119	-
Incidentele lasten	-	-
Totale exploitatiekosten	5.598.119	6.106.485
Overhead	1.822.105	1.603.762
Resultaat voor vennootschapsbelasting	320.731	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Mutaties in reserves gedurende het jaar	-	-
Nog te bestemmen resultaat	320.731	-